

GORENJSKI GLAS

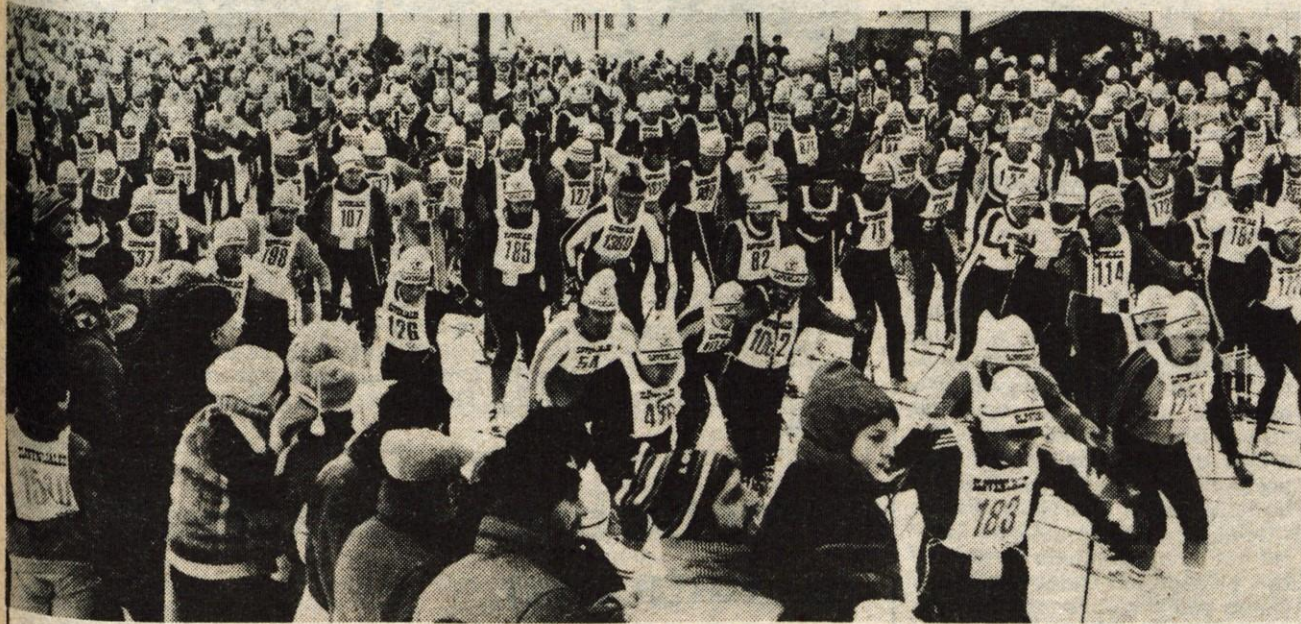
Glavni urednik:
Milan Bajželj

Odgovorni urednik:
Jože Košnjek

KRANJ, torek, 22. 1. 1985

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Ob 35-letnici izhajanja odlikovan z Redom zaslug za narod s srebrno zvezdo

Duple: 2369 tekačev in tekačic na jubilejnim smučarskem teku — Čeprav je v nedeljo dopoldne na Gorenjskem rahlo snežilo, se je na jubilejnim, 10. smučarskem teku po poteh Kokrškega odreda, v spomin na zgodovinske dogodke v Udinborštu in v počastitev 40-letnice osvoboditve, zbralo 2369 tekačev in tekačic iz Slovenije in zamejstva. Na najdaljši progi (30 km) je med moškimi zmagal Dušan Djuričič in med ženskami Milena Kordež ter med borci Ivan Jošt z Nakla. Domačini so se ponovno izkazali kot odlični organizatorji. (Več o dupljanskih tekih na športni strani) — Foto: F. Perdan

Cene ostale brez zavor

Ob pripravah na resolucijo za leto 1985 je bila jasno postavljena zahteva, da morajo oblikovanje cen, ki se bo začelo s 1. januarjem, spremljati protiinflacijski ukrepi. Preiti na novi zakon brez teh ukrepov, v razmerah, ko nimamo niti tržnih rezerv niti možnosti intervencij iz uvoza, ko so carine ostale nespremenjene, je bilo večkrat poudarjeno v jugoslovanski gospodarski zbornici, bi bilo hazardiranje in veliko tveganje.

Vendar se je z novim letom zgodilo tisto, česar so se najbolj bali. Uveljavljena je bila sprostitev cen, niso bili sprejeti protiinflacijski ukrepi. Zato se je treba bati, da se bo uresničila napoved, da bo letos opravljal jugoslovanska vlada izpit v boju proti inflaciji prav iz cen. Čas bo hitro pokazal, kako ga je opravila, saj že v začetku beži pred konkretnimi rešitvami s sprejetjem golega zakona o cenah, brez drugih potrebnih ukrepov. Hkrati z njim pa je pohitela s povišanjem najrazličnejših prometnih davkov, da bi zapolnila luknje v zveznem proračunu, ter s povišanji cen moke, sladkorja in električne energije, kar je k lanskemu 57-odstotni inflaciji primaknilo najmanj 5 odstotkov.

Zvezna povišanja pa so le začetek. Cene bodo vnovič poskočile, ko bodo republike in pokrajini sprejele zaščitne, se pravi zajamčene cene iz-

delkov posebnega družbenega pomena. Pravi plaz podražitev pa se bo usul, ko bo potekel 30-dnevni rok, v katerem morajo proizvajalci obvestiti partnerje o nameravanih povišanjih cen. Pričakujejo, da nanj ne bo treba dolgo čakati, sprožil pa bo novega.

Hkrati je zakon o cenah nedorečen, saj vrste zadev ni pravočasno uredil, ali pa jih ni uredil tako, da bi se odpravljala dosedanja cenovna neskladja. Predvidel je tudi prenehanje skupnosti za cene, odobravanje cen pa naj bi nadomestili samoupravni sporazumi. Skratka, v gospodarski zbornici menijo, da smo namesto preiščenih in celovitih rešitev za boj proti inflaciji dobili zakon, brez gospodarske logike, še manj pa se kažejo prizadevanja za korenite gospodarske ukrepe, s katerimi bi zanesljivo omilili inflacijo in rast cen.

Obstaja bojazen, da se bo nadaljevala stara pot, ker je gospodarstvo takoj sprejelo psihozo zviševanja cen pri družbenopolitičnih skupnostih. Zato se je treba bati trištevilitne inflacije in nadaljnjih pritiskov na cene ter nadaljnega zaostrovanja socialnih problemov. Zlati zato, ker podražitve grozijo z vseh strani, visoki stroški proizvodnje pa bodo pustili malo prostora za prilaganje osebnih dohodkov inflaciji. L. B.

Ni volje za skupno pot

V jesiški občini so Kovin, Elim, Kovinoservis in druge delovne organizacije kovinskopredelovalne industrije, ki kažejo interesa, da bi se dolgoročno povezovale z Železarno ali s skupnimi razvojnimi programi prišle na tržišče

Jesenice — V jesiški občini že vrsto let poskušajo rešiti problem kovinskopredelovalne industrije, saj poleg Železarne nudi kruh precejšnjemu številu jesiških delavcev. Kovin, Kovinoservis, Elim in drugi so delovne organizacije, ki tako ali drugače zaključujejo svoja poslovna leta, nikakor pa nimajo trdnih dolgoročnih ciljev in usmeritev. Njihova dejavnost je bolj ali manj uspešna in odvisna od konjunkturalnih pojavov na tržišču in zato se zdaj ta zdaj oni pojavlja kot zgubar ali kot delovna organizacija v precejšnjih težavah.

Prav gotovo bi bila dolgoročna povezava z jesiško Železarno koristna in smotrna, a kaj, ko ne najdejo skupnih poti in skupnega jezika. Načelne usmeritve že obstajajo, vendar se pri številnih konkretnih stališčih razhajajo. Nejasno ostaja predvsem vprašanje povezavnega enotnega razvoja v občini. Delovne organizacije kovinskopredelovalne industrije nimajo niti programov razvoja niti potrebnih investicijskih sredstev za prehod na rentabilnejše proizvodne programe. Železarna pa ne kaže velikega interesa, da bi razvijala kovinskopredelovalno dejavnost izven svojega okvira. Znotraj le toliko, kolikor je potrebno za nemoten potek proizvodnje črne metalurgije.

V občini so celo ustanovili delovno skupino, ki naj bi se ukvarjala s povezovanjem in razvojem kovinskopredelovalne industrije na osnovi novih proizvodnih programov in izdelave rezervnih delov, a so bili rezultati dokaj pišli in sploh ne optimistični.

V jesiški občini bo zatorej še naprej potrebno obilo napora in prepričevanja, dogovarjanja z zaposlenimi, da bi se končno le odločili za skupno razvojno pot, kajti združeni in dolgoročno usmerjeni imajo znatno več možnosti za boljše poslovne uspehe, trdnjejo ekonomsko osnovno in premagovanje težav, ki bi se pojavljale.

D. Sedej

Prostovoljni prispevki za bolnico

Jesenice — Ko so v Splošni bolnici na Jesenicah načrtovali modernizacijo zastarelih aparatov, takih, ki jih sodobna medicina nujno potrebuje, so se med drugim odločili tudi za nabavo ultrazvočne rentgenske aparature. Z njo hitreje in učinkoviteje ugotavljajo diagnoze pri obolenosti srca in ožilja in je nadvse dobrodošla za vse gorenjske bolnike, ki se zdravijo v jesiški bolnici.

Aparature pa so nadvse drage in zanje zdravstvo ne zmore zbrati dovolj denarja. V Splošni bolnici Jesenice so pričakovali solidarno razumevanje vseh delovnih ljudi in občanov jesiške in ostalih gorenjskih občin, zato so zaprosili za prostovoljne prispevke. Odzvale so se že številne delovne organizacije in kazale denar, še vedno pa se zbira na posebnem žiro računu.

Da so za posodobitev zdravstvene opreme pripravljene pomagati tudi posamezniki, kažejo številni prispevki delovnih ljudi in občanov, ki nakazujejo denar. Večinoma so iz jesiške občine, ni jih pa malo, ki nakazujejo po 2.000 ali 3.000 dinarjev iz drugih slovenskih občin. Običajno v korist humanizma in nadaljnje pomoči sočloveku nakažejo vsoto, ki bi jo sicer namenili za rože in vence na grob pokojnih sorodnikov, znancev in prijateljev.

Do zdaj se je na žiro računu bolnice za ultrazvočno rentgensko aparaturo zbrala že lepa vsota denarja. Posamezni darovalci so prispevali skupaj 383 tisoč dinarjev.

D. Sedej

V SREDIŠČU POZORNOSTI

Razpota svobodne menjave dela

Niti ni potrebno delati kakih velikih analiz, da bi ugotavljali, zakaj se vse pogosteje pojavlja nesklepčnost skupščin interesnih skupnosti, zakaj so delegati vedno bolj tihi, če že pridejo na seje. Prav gotovo na ta način hočejo povedati, da ne soglašajo s sedanjim položajem, ko v bistvu ne odločajo več o razporejanju sredstev za zadovoljevanje skupnih potreb v družbenih dejavnostih. Če pa že lahko odločajo, potem se to nanaša na nekaj pičlih odstotkov, toliko kot je obseg takoimenovane neposredne menjave dela.

Zato tudi ni čudno, da v položaju, ko delavci ne morejo obvladovati delitve dela dohodka namenjenega družbenim dejavnostim, ostajajo še naprej stara nasprotja med gospodarstvom in gospodarstvom. Delež ustvarjene vrednosti namenjen za družbene dejavnosti se tja preliva ne po dogovorih o samoupravni menjavi dela, pač pa je določen z zakoni. Tisto malo manevrskega prostora namenjenega dejanskemu vplivu na porabo sredstev je zmanjšano na najmanjšo možno mero. Zato ni nekaj novega, v takšnih pogojih proračunskega razporejanja sredstev, odmaknjenega od delavskega odločanja, tudi ni potrebnega znanja. Koliko delavcev v tozdu pa natančno ve, kaj je svobodna menjava dela, ali se zavedajo, da je tudi za izdelavo čevlja potreben učitelj, zdravnik, raziskovalec itd. Če tega delavec ne ve, bo še naprej mislil, da pač mora nekaj dati za to »potrošnjo«, ki mu je suhoparno predstavljena s temelji planov, vplivati na racionalno delitev tega deleža pa žal učinkovito še ne more.

Do katere točke bo moral še zdrsniti osebni in družbeni standard, so se vprašali na gorenjskem posvetu o vprašanih svobodne menjave dela, ki ga je pripravil Medobčinski svet SZDL, da bomo spoznali, da je treba sistem razporejanja sredstev za skupno porabo poenostaviti, če naj bo res delavec ne pa država ta, ki odloča o programu te ali one dejavnosti. Le tako bodo odpadle tudi nekatere sedanje oblike zajemanja akumulacije, ki se prav gotovo skrivajo pod plaščem svobodne menjave dela. Dokler pa bo proračunska miselnost krojila sporazum o svobodni menjavi dela za to ali drugo področje, le-ti ne bodo odraz volje delavcev materialne proizvodnje za tak in tak program, pač pa bojišče, kjer bitka za večje ali manjše odstotke od dohodka povzroča stresne situacije izvajalcem od januarja do decembra, porabniku pa pušča občutek prikrasnosti in nezadovoljstva.

L. M.

Modernejša banka v Kranjski gori

V minulem letu je bilo v ekspozituri Ljubljanske banke v Kranjski gori odkupljenih za 18 milijonov dolarjev deviz

Kranjska gora — Minuli petek so v prostorih Garni hotela v Kranjski gori slovesno odprli razširjeno in adaptirano ekspozituro Temeljne banke Gorenjske, enote Ljubljanske banke na Jesenicah.

V turističnem središču v Kranjski gori je Ljubljanska banka odprla svojo ekspozituro leta 1973, kajti banko so si želeli krajani, predvsem pa turistične in gostinske delovne organizacije kraja. Ko so začeli, se je turizem v Kranjski gori šele začel temeljito razvijati, prihajalo je vedno več gostov in smučarjev, Kranjska gora pa je imela dobro turistično sezono tudi poleti. Banka je imela vedno več dela, še bolj pa se je uveljavila tedaj, ko je prevzela posle menjalnic za delovne organizacije gostinstva in turizma ter obeh mejnih prehodov: Korenskega sedla in Rateč.

Kot je povedal direktor Ljubljanske banke z Jesenic Vanjo Pleš, se je promet od leta 1974, ko so banko ustanovili, do danes veliko povečal. Promet je znašal pred desetimi leti 28 milijonov dinarjev, lani pa že 3,4 milijarde dinarjev. Samo od delovnih organizacij, menjalnic in mejnih prehodov so lani prevzeli ali odkupili za 18 milijonov dolarjev deviz, menjalniški posli pa se še znatno povečujejo.

Razširitev in obnova banke je bila nujna, zanjo so namenili 12 milijonov dinarjev. Zdej ej sodobna urejena, v njej dela osem zaposlenih, za-

čeli pa so s tremi uslužbenci. Delajo na dve izmeni, banka pa je odprta vsak dan, razen nedelje od 7. ure zjutraj do 18. ure zvečer.

V kranjskogorski banki pravijo, da potreb za uvedbo dežurstva ob nedeljah in praznikih ni, saj imajo menjalnice vse delovne organizacije in vsi hoteli.

Banka v Garni hotelu je za Kranjsko goro precejšnjo pridobitev. Meri 90 kvadratnih metrov. Adaptacijska dela je opravilo gradbeno podjetje Gradbinez z Jesenic, opremo za prostore pa so naročili pri kamniškem Stolu.

D. Sedej

Pogrešanega našli mrtvega

Krvavec — S petka na soboto, 19. januarja, so iz diskoteke v domu na Krvavcu sporočili, da pogrešajo 16-letnega Marka Florjančiča iz Kranja. Mladenič je nekaj minut pred polnočjo odšel na svež zrak in se ni več vrnil. Prijatelji so ga pogrešili in takoj obvestili milico.

Miliciniki in delavci RTC Krvavec, ki so to noč s teptalniki urejali smučišče, so ga do treh zjutraj iskali, a zaman. Ob zori so začeli z obsežno iskalno akcijo, v kateri je sodelovalo 50 ljudi: miliciniki, gorski reševalci, delavci RTC Krvavec, smučarjev, vodniko s psi. Nedeljsko iskanje je bilo zaman. V ponedeljek okrog desetih dopoldne pa so pogrešanega našli mrtvega. Ponoči je bil zašel na plazovito območje, kjer je padel in zdrsnil v dolino. Truplo ponesrečenca so gorski reševalci prenesli s Krvavca v dolino Kokre.

Nova banka v Kranjski gori — Kranjska gora je dobila adaptirano in razširjeno ekspozituro Temeljne banke Gorenjske, enote Ljubljanske banke z Jesenic. Banka je v minulih desetih letih zabeležila precejšnjo rast prometa. — Foto: D. Sedej

PO JUGOSLAVIJI

Višja poraba elektrike

Po podatkih slovenskega elektrogospodarstva je bila tudi lanske decembrska poraba električne energije v Sloveniji veliko večja kot decembra 1982. Z 883 milijoni kilovatnih ur je bila decembrska poraba za 6,8 odstotka višja kot decembra 1982. Lanska celoletna poraba električne energije v Sloveniji pa je bila za 4,1 odstotka višja kot leta 1982.

Slovenski teden v Münchnu

Slovenski teden v Münchnu ob desetletnici slovenskega kulturnega in športnega društva Triglav so začeli kegljači in kegljačice jugoslovanskih društev in klubov iz Bavarske in Slovenije. Na tekmovalju, ob katerem je ostalo še dovolj časa za krepitve prijateljskih vezi, sta zmagali vrsti Siemens in Triglav, najboljša rezultata pa so izven konkurence dosegli kegljači kegljaške zveze iz Ljubljane.

Pripravili so tudi Veseli tobogan, na katerem je sodelovalo 80 slovenskih otrok. Oddajo je pripravil Radio Ljubljana skupaj s slovenskimi izseljenskim društvi. Uvod v slovenski teden, častni odbor vodita predsednik svobodne države Bavarske Josef Strauss in predsednik slovenskega izvršnega sveta Dušan Šinigoj, so bile še razne igre za otroke in mladino ter razna športna srečanja.

Večja proizvodnja na Hrvaškem

Po dveh letih upadanja se je proizvodnja v Hrvatski lani povečala za 6 odstotkov, kar je dvakrat več od porasta predvidenega v resoluciji. Proizvodnja se je povečala v 24 industrijskih panogah, ki so v skupni proizvodnji udeležene z več kot 82 odstotki.

Celjski otroci v Pliberku

Celjski otroci bodo ta teden letovali pri prijateljih v Pliberku na Koroškem. Dvajset celjskih šolarjev je na Koroško povabilo slovensko prosvetno društvo Edinost. Pripravili so smučanje na Peci, sankarske tekme, ogled smučarskih tekem in podobno. Slovensko prosvetno društvo Edinost iz Pliberka ima že vrsto let zelo dobre stike z občinsko konferenco SZDL iz Celja. Celjani so za Pliberške otroke organizirali počitnice na morju.

Milan Bajželj, direktor in glavni urednik Gorenjskega glasa

V začetku letošnjega leta je dolžnost direktorja Časopisnega podjetja Glas in glavnega urednika časopisa Gorenjski glas prevzel Milan Bajželj, rojen leta 1951, diplomirani ekonomist, prizadeveni družbenopolitični delavec, doma iz Stražišča pri Kranju.

Novi direktor in glavni urednik je doslej opravljal številne zahtevne delovne in družbenopolitične naloge. Med drugim je bil podpredsednik, nato pa predsednik izvršnega sveta kranjske občinske skupščine, svetovalec glavnega direktorja Iskre Telematike in nazadnje pomočnik glavnega direktorja Kmetijsko-živilskega kombinata Gorenjske. Bil je vsestranski družbenopolitično aktiven: v mladinski organizaciji krajevne skupnosti Stražišče, občinski organizaciji ZSMS in republiški konferenci ZSMS, v Zvezi komunistov, kjer je bil sekretar osnovne organizacije ZK v Stražišču, v zborih občinske skupščine Kranj in republiški skupščini, v skupščini gorenjskih občin, krajevni konferenci SZDL Stražišče, samoupravni stanovanjski skupnosti kranjske občine in v svetu Ekonomske fakultete kot delegat republiške konference SZDL. So-

Mladinska politična šola

Novi izobraževalni prijemi

Kranj — Občinska konferenca ZSMS v Kranju bo februarja začela z mladinsko politično šolo za mladince, ki bodo v prihodnje aktivno delovali v predsedstvih in ostalih organih osnovnih mladinskih organizacij. V politični šoli bodo mlade slušatelje seznanili z osnovami marksistične misli, politične ekonomije, z družbenopolitičnim in ekonomskim sistemom SFRJ, zgodovino mladinskega gibanja in aktualnimi problemi v mladinski organizaciji.

V prvem delu, ki bo trajal od 21. februarja od 25. aprila, bodo mladi slušatelji poslušali klasična predavanja o marksizmu, delegatskem sistemu, zgodovini mladinske organizacije, v drugem, intenzivnem delu, ki ga bodo priredili v dveh majskih koncih tedna, pa bodo v glavnem razgovori, tribune in okrogle mize. Mladi bodo lahko razpravljali o tem, kako deluje pri nas delegatski sistem, o mladini v svetu in pri nas, o tem, kako deluje mladinska orga-

nizacija zlasti v Kranju, o aktualnem stanju v gospodarstvu občine Kranj ter o mladinski problematiki iz okolij, v katerih mladi slušatelji delajo. Privlačen bo torej drugi del politične šole, saj se bodo mladi z razgovori in izmenjavo mnenj najboljše naučili, kako naj v prihodnje delajo v svoji organizaciji in kako naj z argumentirano besedo zastopajo svoja stališča.

Na mladinski politični šoli bo letos sodelovalo kakih 40 mladih. Ker še niso polnoštevilno prijavljeni, je še vedno nekaj prostora, zato so mladi, ki bi se radi pridružili, vabljeni, da se prijavijo na Občinsko konferenco ZSMS Kranj, Trg revolucije 1.

D. Ž.

Troje ekoloških tem

Kranj — Mladi, ki sodelujejo v ekološki skupini na občinski konferenci ZSMS v Kranju, so nedavno razpisali troje nagradnih natečajev, ki zadevajo okolje. Na nagradni natečaj za najboljši otroški likovni izdelek lahko otroci od 1. do 4. razreda osnovne šole pošljejo risbe na temo »Kakšno bo naše okolje leta 2000«. Risbe, izdelane na risalne liste, na katerih naj bo upodobljena vizija sveta v prihodnjem stoletju, bodisi s čistim bodisi z onesnaženim okoljem, morajo tekmovalci poslati na občinsko konferenco ZSMS Kranj, Trg revolucije 1, najkasneje do 31. marca.

31. marec je tudi zadnji rok za oddajo literarnih prispevkov na temo Ekologija. Na najmanj tipkani strani in pol ali največ treh straneh naj mladi, ki veliko razmišljajo o okolju, napišejo svoja razglabljanja o njem. Najboljši prispevki, ki bodo do roka prispele na natečaj, bodo nagrajeni in objavljeni v posebnem biltenu.

Mesec dni časa več imajo mladi, ki se ukvarjajo s fotografijo. Črno-bele fotografije velikosti 30 krat 40 naj prikazujejo motive na temo »Naše okolje«. Najbolj uspele fotografije bodo deležne vabljenih nagrad, vse pa bodo objavili na javni razstavi in ekološki stojnici.

Mladi literati, risarji in fotografi, pridružite se natečaju in pomagajte akciji za čistejšo, lepše, bolj zdravo okolje!

Zasedanja skupščin SIS

Kranj — Do konca januarja se morajo v kranjski občini na rednih zasedanjih sestati skupščine vseh 11 samoupravnih interesnih skupnosti. Poleg lastnih programov za letos in nekaterih drugih vprašanj s področja posameznih dejavnosti bodo na vseh sejah obravnavali tudi analizo dolgoročnih razvojnih možnosti družbenih dejavnosti v občini v obdobju od 1986 do 1995 in za nekatera vprašanja tudi do leta 2000. Druga skupna točka vseh zasedanj skupščin samoupravnih interesnih skupnosti bo predlog samoupravnega sporazuma o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih med SIS in strokovno službo SIS. Kot tretje pa bodo na vseh sejah skupščin obravnavali tudi predlog dopolnitve delegatske mreže za delegiranje delegatov v skupščine samoupravnih interesnih skupnosti.

V sredo, 23. januarja, se bosta sestali skupščini skupnosti otroškega varstva in občinska skupnost za ceste, v četrtek, 24. januarja, pa skupnost socialnega skrbstva in samoupravna stanovanjska skupnost. V ponedeljek, 28. januarja, bosta zasedali skupnost socialnega varstva in občinska zdravstvena skupnost. Za torek, 29. januarja, je napovedano zasedanje skupščin kulturne skupnosti in raziskovalne skupnosti, za sredo, 30. januarja, pa izobraževalne skupnosti in samoupravne komunale interesne skupnosti. Za četrtek, 31. januarja, pa je sklicana skupščina telesnokulturne skupnosti.

Vse skupščine bodo zasedale v dvoranih stavbe občinske skupščine Kranj. Zasedanja skupščin občinske zdravstvene skupnosti, kulturne skupnosti, samoupravne stanovanjske skupnosti, samoupravne komunale interesne skupnosti in občinske skupnosti za ceste se bodo začela ob 12. uri, zasedanja ostalih skupščin samoupravnih interesnih skupnosti pa ob 13. uri.

A. Ž.

Duplje — Na nedeljski tekaški prireditvi Po poteh Kokrškega odreda v Dupljah so razglasili rezultate natečaja »Narodnoosvobodilna borba in Kokrški odred« in avtorjem najboljših spisov in likovnih del — učencem nekaterih kranjskih in tržiških osnovnih šol in vrtcev, podelili knjižne nagrade. Prejeli so jih: med predšolskimi otroci Borut Hvast, Milan Frelj, Janez Martinek, Nina Šimenc in Petra Hudobivnik, med učenci do petega razreda osnovne šole Mateja Švegelj, Sandi Flander in Mateja Šmid ter med učenci višjih razredov Alenka Muri, Igor Šavs in Petra Naglič. — Na sliki: Janko Valant, predsednik aktivna Kokrškega odreda v Kranju, izroča nagrade učencem (od leve proti desni) Mateji Švegelj, Sandiju Flandru in Mateji Šmid. — Foto: F. Perdan

Kmetje bodo obdavčeni po katastru

Spremembe davčnega zakona ohranjajo obdavčitev kmetov po katastrskem dohodku, davkov od racionalizacij ne bo, za stanovanja je predlagana davčna oprostitev za 120 kvadratnih metrov površine, predvidene so olajšave za vlaganja v gospodarske dejavnosti — Nove oprostitve pri vlaganjih v gradnjo hiš in stanovanj

V predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah davčnega sistema, ki ga je prejšnji teden obravnaval slovenski izvršni svet, je predlagana oprostitev davka za vse oblike delavčeve ustvarjalnosti v organizacijah združenega dela, kamor spadajo tudi koristni predlogi in tehnične izboljšave. Tudi za del osebnega dohodka, ki ga delavci dajejo za odpravljanje posledic elementarnih nesreč, naj davka ne bi plačevali.

Pri obdavčevanju dohodka iz kmetijstva se ohranja sistem obdavčevanja po katastrskem dohodku. Zaradi realnejšega obdavčevanja pa naj bi katastrski dohodek vsako leto valorilizirali. Po dejanskem dohodku naj bi bili obdavčeni le tisti kmetje, ki bodo presegli 4 milijone dinarjev celotnega prihodka iz živinorejske proizvodnje, 2 milijona dinarjev pa od druge proizvodnje oziroma 6 milijonov dinarjev za skupno proizvodnjo. Davčne olajšave za vlaganja denarja v družbeno organizirano modernizacijo gospodarstva in preureditev stanovanjskih in gospodarskih prostorov v turistične namene se priznavajo ne glede na status vsem davčnim obveznikom, ki se z osebnim delom ukvarjajo s kmetijsko dejavnostjo pod pogojem, da obdelujejo zemljišča v skladu z zakonom o kmetijskih zemljiščih.

Znižanje davčne osnove zaradi vlaganj je predvideno za vse gospodarske dejavnosti v višini 25 odstotkov, občinske skupščine pa lahko za deficitarne dejavnosti določijo višji odstotek znižanja davčne osnove. Razširjena je možnost vlaganja iz neobdavčenega dela v vsa osnovna sredstva, tudi na vlaganja za pridobitev materialnih pravic ter vlaganja za obnovo poslovnih prostorov.

Priprave na problemsko konferenco

Slovenska mladina se pripravlja na problemsko konferenco o preobrazbi višjega in visokega šolstva

Z učenci usmerjenega izobraževanja so se na regijskih posvetih pogovarjali o štipendijski politiki in predlogu samoupravnega sporazuma o štipendiranju ter o pravilniku o ocenjevanju učencev v srednjih šolah. Beseda je tekla o mreži srednjih šol in razumnosti posameznih vzgojno-izobraževalnih programov, o vključevanju mladih v šolsko samoupravo in preobrazbi višjega in visokega šolstva. Svet za vzgojo in izobraževanje pri Republiški konferenci ZSMS je obravnaval tudi merila za oblikovanje cen nastanitve v študentskih domovih. Omenili so visoke cene v kranjskem študentskem domu, ki so višje kot povprečje stanarin najdražjih študentskih domov v Sloveniji. Cena je tolikšna zaradi visokih stroškov ogrevanja.

Vse te razprave so priprava na problemsko konferenco o preobrazbi višjega in visokega šolstva, ki jo Republiška konferenca ZSMS pripravlja za marec. Zajela bo družbeno-ekonomski položaj višjega in visokega šolstva, vzgojno-izobraževalne programe in njihove spremembe, prehodne pogoje iz srednjega v višjo in visoko šolstvo, učno tehniko, znanstveno raziskovalno delo študentov, povezovanje z združenim delom, občutjske dejavnosti, pomen študentskih servisov pri načrtovanju proizvodne prakse der socialno-ekonomski položaj študentov s poudarjenjem na štipendijski politiki. Problematiko bodo pred problemsko konferenco pretehtali tudi mladi po oblikovanju.

D. Papler

Žirovski Remont gre v stečaj

Temeljno sodišče v Kranju bo začelo postopek za stečaj delovne organizacije Remont-gradnje v Žireh — S tem se bo končala nekajletna agonija tridesetčlanskega kolektiva — Primer Remonta je dobra izkušnja, kam privedeta neodložno ukrepanje in zavlavljanje in kaj se lahko uredi z odločnimi ukrepi

Izvršni svet škofjeloške občinske skupščine je pripravil temeljnemu sodišču v Kranju, da takoj začne postopek za stečaj delovne organizacije Remont — gradnje Žiri, zavodu za zaposlovanje v Škofji Loki pa, naj poskusi zaposliti delavce, ki so delali v administraciji tega podjetja. Druge so namreč že zaposlili v škofjeloškem Tehniku in nekaterih drugih podjetjih. Do stečaja bodo delavci dobivali osebne dohodke iz rezervnega sklada občinskega gospodarstva. Komisiji za družbeni nadzor pri občinski skupščini pa so predlagali, naj takoj začne postopek za ugotavljanje odgovornosti vodilnih delavcev v Remont-gradnjah.

S tem se bo končala večletna agonija 30-članskega podjetja iz Žirov, ki je opravljal gradbeno in komunalna dela v žirovski krajevni skupnosti. Kolektiv niso spravile na noge niti prisilne uprave niti druga prizadevanja. Ni se moglo znebiti občutka, da bi bilo tako odločno kot sedaj treba ukrepati že pred štirimi ali vsaj pred dvema letoma. Zaradi zavlavljanja in poskusov reševanja podjetja je namreč nastala občutna materialna škoda.

Poročilo, ki ga je v tork obravnaval izvršni svet občinske skupščine, zajema obdobje od leta 1980 dalje. Direktor Roman Zor je namreč v obrazložitvi svojega odstopa oktobra 1980 napisal, da je v dveh letih ugotovil nemogoče razmere v podjetju, ki jih sam ni sposoben odpraviti. Kadrovska sestava je bila slaba, delovne discipline ni bilo in tudi nikakršne delovne zavesti. Prihajalo je do množičnega popivanja med delovnim časom. Čeprav si je prizadeval, da bi razmere izboljšal, mu to ni uspelo.

Ko so preverjali navedbe bivšega direktorja, so ugotovili še hujše razmere. Samoupravo so delavci razumeli po svoje, niso imeli izdelanega programa dela, samoupravni akti so bili pomanjkljivi itd. Zato je občinska skupščina novembra 1980 v podjetju uvedla prisilno upravo, prisilni upravitelj pa je postal domačin Janez Primožič.

Ker je dobro poznal razmere in vse zaposlene, mu je v dobrem letu dni uspelo vzpostaviti kolikor toliko normalne razmere. Uredil je samoupravno organiziranost in izdelal razvojni program, ki so ga uskladili tudi v krajevni skupnosti Žiri. Vendar vodstva podjetja po ukinitvi prisilne uprave ni želel prevzeti.

Zato je konec februarja 1982, ko je občinska skupščina Škofja Loka preklicala prisilno upravo, postal direktor Valentin Lukan, ki je obljubil, da bo o razmerah v kolektivu redno obveščal občinski izvršni svet. Vendar je Lukan po dobrega pol leta obupal. Za vršilca dolžnosti je bil imenovan ... Tavčar, ki je po šestih mesecih prevzel direktorsko mesto.

Ob obravnavi polletnih rezultatov, je škofjeloška občinska skupščina ugotovila,

da so v Remontu v prvih šestih mesecih leta 1982 izplačali večje dohodke, kot bi jih smeli. Zato so 29. septembra ponovno uvedli prisilno upravo s tem, da so jim omejili izplačila za osebne dohodke, hkrati pa so zahtevali, da v delovni organizaciji proučijo možnosti nadaljnjega razvoja ali pripravijo predlog za pripojitev k drugi delovni organizaciji.

Najbolj smiselna bi bila priključitev k škofjeloškemu Tehniku. Vendar je koordinacijski odbor delovnih organizacij, družbenopolitičnih organizacij in krajevne skupnosti Žiri menil, da mora biti Remont tozdlani samostojna delovna organizacija s tem, da ji bo žirov-

Lanska poraba elektrike večja za dobre 4 odstotke

Po podatkih sestavljene organizacije slovenskega elektrogospodarstva smo lani porabili več elektrike kot leta 1983. Največ je h temu prispevala decembrska poraba, ki je bila v primerjavi z decembrom leta 1983 večja za skoraj 7 odstotkov in letošnji primerjalni indeks dvignila na 4,1 odstotek. Lanske skupne potrebe porabnikov električne energije v Sloveniji so presegle 9 tisoč milijonov kilovatnih ur. Ker je šlo še dobrih 848 milijonov kilovatnih ur elektrike v druge republike in 582 milijonov kilovatnih ur v izvoz, so se dejanske skupne slovenske potrebe lani dvignile na 10.462 milijonov kilovatnih ur. Za popolnejšo sliko porabe elektrike v Sloveniji je treba povedati, da je naša republika lani prejela iz drugih delov Jugoslavije 770 milijonov kilovatnih ur elektrike in iz uvoza 148 milijonov kilovatnih ur.

Čakajoč na drva

Pri jeseniškem Merkurju čaka na drva kar 470 občanov, ki so jih skupaj naročili 4.500 prostorninskih metrov

Jesenice — Naši predniki, ki so živeli v podnožju gozdnate Pokljuke, Jelovice, Mežaklje, bi najbrž težko verjeli, da bo njihove potomce nekoč zeblo. Najbrž bi se nam čudili, da smo poslušali umne projektante, ki so pozabili na dimnike, vgradili mogočna okna, šipe in steklena vrata, da po povr vsega pa v alpskem svetu množično projektirali ravne strehe,

sko združeno delo in krajevna skupnost zagotavljalo delo. Hkrati naj bi Remontu pomagali tudi pri nakupu primerne opreme in materialne osnove dela.

V Remontu so pripravili sanacijski program, v katerem so zapisali, da bodo več delali strojno in več gradili, da bodo sodelovali z drugimi gradbenimi in storitvenimi delovnimi organizacijami, zlasti s krajevno skupnostjo in žirovskimi tovarnami, da bodo bolje gospodarili z denarjem in dosegali boljšo likvidnost ter izpopolnjevali samoupravno organiziranost.

Na podlagi omenjenega programa in usklajevanja stališč v krajevni skupnosti je občinska skupščina februarja 1983 ukinila prisilno upravo, v podjetju pa so imenovali direktorja, ki je moral o rezultatih vsake tri mesece poročati izvršnemu svetu. Gospodarski rezultati so bili tako predlani kot lani pozitivni.

Vendar so zaradi blokiranega žiro računa, nevratanja kreditov in nepokrivanja obveznosti na izvršnem svetu podvomili o točnosti podatkov, ki so tudi za lanskih devet mesecev prikazovali pozitivni rezultat. Takoj so se vključili v pregled razmer in ocenili, da naj bi v Remontu imeli okoli 10 milijonov dinarjev izgube. Približno toliko naj bi bilo vredno tudi njihovo premoženje. Predlagali so, da bi Remont priključili k Tehniku, ki bi zaposlil tudi vse delavce.

V preverjanje se je vključila tudi SDK. Ugotovili so, da imajo v Remontu kar 26,8 milijona dinarjev dolgov, kar je za približno 16 milijonov več, kot znaša skupno premoženje. Ker nimajo niti dinarja, ne morejo kupiti niti goriva za stroje. Pomeni, da ne morejo več delati. Hkrati pa to pomeni, da se bo večina upnikov za denar, ki so posodili Remontu, obrisala pod nosom.

V takšnih razmerah seveda ni bilo več časa za razprave. Takoj so odstranili direktorja in za vršilca imenovali Gašperja Krajnika. Opravilo so vse inventure, večino so zaposlili drugod in začeli postopek za stečaj. Prihodnji mesec naj bi bil stečaj opravljen.

Problem bodo tako odstranili. Je pa izkušnja, iz katere bi si veljalo marsikaj zapomniti. Predvsem to, da se z neodločnim ukrepanjem zadeve le zavlavljujejo in poslabšujejo, da pa se lahko hitro uredijo, če se jih lotijo pravilno in če je volja za to.

L. Bogataj

Zavarovanje kmetov v Gorenjski kmetijski zadrugi

Neizpolnjene obveznosti iz 117. člena

Kranj — 117. člen novega republiškega zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju določa, da morajo del sredstev za obvezno zavarovanje kmetov prispevati tudi organizacije združenih kmetov. V primeru, ko kmet sodeluje z več organizacijami, mora vsaka izmed njih prispevati določen delež. Njihov prispevek mora biti tolikšen, da spodbuja združevanje kmetov oziroma zagotavlja združenemu kmetu prednost pred nezdrženim. Organizacije morajo denar za zavarovanje zagotoviti iz dveh virov: iz lastnega dohodka ter od organizacij, ki predelujejo kmetijske pridelke in les ali z njimi trgujejo.

Gorenjska kmetijska zadruga je na pobudo Medobčinske gospodarske zbornice za Gorenjsko pripravila predlog, po katerem naj bi predelovalna industrija in kupci kmetijskih pridelkov plačevali dodatek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje kmetov — 21 par za liter mleka, 14 par za kilogram krompirja, 24 par za kilogram pšenice, 1,40 dinarjev za kilogram goveda in 1,36 dinarja za kilogram prašiča. Na ta način bi na Gorenjskem zbrali 15 milijonov dinarjev, kar bi skupaj s prispevkom zadrug in gozdnih gospodarstev zadoščalo, da bi kmetom plačali tretjino letnega prispevka za pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Predelovalna industrija — le ta se res ne nahaja v rožnatem položaju — predloga ni podprla. Le pri krompirju so se na ravni republike sporazumeli, da so že lani v prodajno ceno vračunali 14 par za obvezno zavarovanje kmetov.

Gorenjska kmetijska zadruga je v dogovoru z gozdnim gospodarstvom izvedla postopek zavarovanja za vse kmete in gozdne posestnike iz kranjske in tržiške občine. Gozdno gospodarstvo bo kmetom, ki na leto posekajo več kot sto kubičnih metrov lesa, v celoti plačalo tretjino letnega prispevka za zavarovanje, vsem ostalim pa glede na oddano količino lesa. Gorenjska kmetijska zadruga bo nekaj denarja za zavarovanje prispevala iz dohodka, koliko, bo znano po zaključnem računu. S škofjeloškimi Mesoizdelki in z jeseniško Klavnico se je že sprazumela; da bosta prispevali glede na odkup mesa, ne pa tudi s kranjsko Mlekarno, ki se sklicuje na težaven gospodarski položaj. Nobena od dveh ni, da je treba sprejeti zakon spoštovati; jasno pa je tudi, da celotno breme zavarovanja ne more pasti le na ramena kmetov, zadruga in gozdnega gospodarstva, marveč na vse, ki se ukvarjajo s pridelovanjem, predelovanjem in trgovanjem s kmetijskimi pridelki in z lesom.

V Gorenjski kmetijski zadrugi se je po določilih novega republiškega zakona zavarovalo 1100 kmetov in njihovih družinskih članov. Tri četrtine se jih je odločilo za četrti razred — to je za najnižjo pokojninsko osnovo, ki jim še zagotavlja enake pravice kot delavcem v združenem delu. Za višje razrede so se odločili kmetje, ki se bodo kmalu upokojili, ter gospodarji in njihovi družinski člani z gmetno boljše stoejeh kmetij, za nižje razrede pa kmetje, ki pogodbeno ne sodelujejo z zadrugo. Med kmeti, ki so lani stoodstotno izpolnili pogodbe, je 150 do 200 zavarovancev; tem bo tudi zadruga povrnila tretjino prispevka za zavarovanje.

C. Zaplotnik

Škofjeloška zimska razglednica. — Foto: F. Perdan

Nič več delavcev od drugod

V jeseniški Železarni in v drugih delovnih organizacijah naj bi odslej zaposlili le toliko, kolikor je naravni prirastek — Višje cene v komunalnem in stanovanjskem gospodarstvu

Jesenice — Ko ob koncu januarja prihaja na delegatske klopi vseh treh zborov skupščine občine Jesenice o politiki uresničevanja družbenega plana razvoja občine za letos, komite za družbeno planiranje in razvoj opozarja na nekaj značilnosti in možnosti razvoja občine v prihodnjem obdobju.

Ocenjujejo, da je 2,9-odstotna rast fizičnega obsega proizvodnje dokaj visoka, a jo tako načrtujejo delovne organizacije, ki so preprečene, da bo struktura proizvodnje boljša, kvaliteta večja in večja tudi produktivnost. Delovne organizacije predpostavljajo, da bo delež čistih porabljenih sredstev v celotnem prihodu ostal nespremenjen, predvidevajo tudi, da ne bo razkoraka med gibanjem cen in tako prihajajo do predvidene rasti dohodka v gospodarstvu.

Delovne organizacije so želele, da bi več zaposlovali, vendar so se v občini odločili, da bodo zaposlili le toliko, kolikor je naravni prirastek. Zdaj naj bi zaposlenost porasla v gospodarstvu za 0,3 odstotka. Še naprej pa bo gospodarstvu močno primanjkovalo kvalitetnih investicijskih programov in denarja zanje, zato bodo nekatere nujne naložbe lahko uresničevali le z združevanjem sredstev.

Problematično komunalnega in stanovanjskega gospodarstva bodo tudi letos reševali z višjimi cenami. Zavedajo se, da ne bodo tako kmalu prisli

do ekonomskih stanarin, zato bodo iskali vse druge vire zbiranja sredstev. Pri komunalnem gospodarstvu so predvideli, naj bi se tudi razširjena reprodukcija vključevala v ceno komunalnih storitev. Tako so v občini že reševali probleme pri oskrbi s pitno vodo in delno na področju odvoza smeti. Zato samoupravna komunalna skupnost Jesenic v svojih planskih dokumentih načrtuje dodatne vire financiranja za razširjeno reprodukcijo.

V občini se tudi zavedajo, da bodo imeli težave z zdravstvom, saj mu že nekaj let primanjkuje denarja. Združevanje amortizacijskih sredstev za potrebno obnovo oziroma zamenjavo osnovnih sredstev v zdravstvu bo potrebno tudi letos. To združevanje poteka na osnovi samoupravnih aktov posameznih temeljnih organizacij in v okviru sestavljene organizacije Gorenjski zdravstveni center.

V jeseniški občini menijo, da je sedanji izvoz tako visok, da ga ne morejo bistveno povečevati. Zavedajo pa se, da je bilo do zdaj precej takega izvoza, ki je prinašal čisto izgubo. V občini prevladuje črna metalurgija, ki proizvaja večinoma polizdelke in ne končne izdelke, sirša družbena usmeritev pa narekuje čim večji izvoz končnih izdelkov. Predvideni uvov v tem letu pa je visok predvsem zaradi uvoza opreme za novo elektroklarno.

D. Sedej

Še enkrat:

Kmetje morajo imeti v zadrugi enake pravice kot delavci v tovarni

Vse kaže, da bodo morali naši oblikovalci in korektor nataktni očala. Za intervju z nagrajencem občine Škofja Loka Vinkom Kržišnikom je namreč del teksta ostal na oblikovalski mizi, zato je bila objava nepopolna. Izmaknil se je tudi preteklik pri naštevanju funkcij in zadolžitev, ki jih je nagrajenec opravljal, zato se je prebralo, kot da ima sedaj nagrajenec opravljati, zato se je prebralo, kot da ima sedaj toliko zadolžitev. Vinku Kržišniku se zaradi napak opravičujemo, objavljamo pa oba poudarka.

Vsak mandat druga očala

Odnos do kmetijstva se je v zadnjem času korenito spremenil. Začeli so poslušati tudi kmetijske strokovnjake in kmete, ki so vedno zatrjevali, da ne živimo od betona in vijakov, temveč od hrane, ki zraste na zemlji. Tudi v občini odnosi med vodilnimi ljudmi in vodstvom zadrug niso bili vedno najboljši. Preveč je bilo teoretikov, ki so razlagali, kako naj bi bilo, nihče pa ni nikoli vprašal, kaj o predlogih menijo kmetijski strokovnjaki in kmetje. Sploh pa na razprave o kmetijstvu največkrat niti niso bili vabljeni. V zadnjem času se sodelovanje izboljšuje, kar je tudi potrebno, saj je kmetijstvo pomembna gospodarska panoga v občini. Skratka, v vsakem mandatnem obdobju se spremeni odnos do kmetijstva. Včasih imamo občutek, pravijo pri zadrugi, kot da nismo dobili le novih ljudi v občinski vrh, temveč da smo se znašli v neki drugi državi.

Številna priznanja

Kmetijska zadruga Škofja Loka je za svoje delo prejela številna priznanja. Med njimi velja posebej omeniti najvišje, Jesenkovo priznanje, ki jim ga je leta 1978 podelila biotehnična fakulteta v Ljubljani, leta 1975 so dobili najvišje priznanje zadrugne Zveze Slovenije in predlani najvišje priznanje Kmetijskega inštituta Slovenije. Priznanje so dobili tudi od Zveze hranilnih služb Slovenije za dobro organizacijo zadrugnega hranilništva, ob 20-letnici KŽK Gorenjske pa so dobili priznanje za dobro sodelovanje.

Leta 1974 je Kmetijska zadruga dobila tudi najvišje občinsko priznanje — veliko plaketo občine Škofja Loka, letos so z malo plaketo občine dali priznanje direktorju Vinku Kržišniku.

Uredništvo

VAŠA PISMA

ALI JE TO PRIKRITA
PODRAŽITEV KRUHA?

Po novem letu v tržiških trgovinah ni več mogoče dobiti 80 dekagramskih štruc belega kruha, na katerega smo se potrošniki že navadili in ga že vsa leta kupujemo. Sedaj prodajajo štruce enake kvalitete, le da tehtajo en kilogram. Spominjam se, da so se peki odločili za peko 80 dekagramskih štruc zaradi več razlogov: to je primernejša količina za štiričlansko družino in manj kruha od takšne štruce je končalo v odpadkih. Zakaj potem takšna sprememba? Je bila to želja potrošnikov? Dvomim, saj nas o tem ni nihče vprašal.

Najverjetneje je spremembi botrovala cena. 80 dekagramska štruca je stala 43 dinarjev, nova pa bi po logiki smela veljati največ 54 dinarjev, ne pa kar 68 dinarjev. Torej se je dejansko kruh podražil za dobro četrtno in to brez kakršnih koli obvestil. Ali smo tudi pri kruhu prišli tako daleč, da se 20 dekagramov težja štruca šteje kot nov proizvod s popolnoma novo ceno. Po tej logiki lahko začne pekarija spet peči 80 dekagramske štruce, ki bodo ponovno dražje, saj so spet nov proizvod...

S. R., Slap, Tržič

PRIJAZNI PROMETNIK

Lani 29. decembra smo ob 5,32 na kranjski avtobusni postaji zamahnili čakali na avtobus za tovarno Planika. Prosili smo prometnika Srečka, naj nam preskrbi avtobus. Čeprav je imel proste avtobuse, prošnji ni hotel ustreči rekoč, da avtobus ni naročen in da ga ne briga, kako bomo prišli na delo. Potrpežljivo čakajoče nas je na koncu odsvolil z besedami, da tudi avtobusa za nočno izmeno iz principa ne pošlje. Nič kaj primerno ponašanje za prometnika, mar ne?

V imenu ogorčenih
potnikov Rode, Debeljak,
Spodnje Duplje

SLOVENŠČINA
ZA UPORABO UR

Če kupiš uro (kar je v tem času že silna potrata, saj imamo komaj še za mleko in kruh), potem te poleg cene razveseli še garancijski list, ki ima tudi slovenski prevod. Pa si ogledjmo:

Interservis, ki zastopa v Jugoslaviji proizvajalca dotičnih ur znamke UMH Ruhla iz Nemške demokratične republike, takole prevaja v slovenščino »uputstva za uporabo«.

»Pomikanje skazalj na nasprotni smeri njihovega hoda (vnazaj) ni dovoljeno! Da bi izbegnili korozijske, okvaro mehanizma in pristop nesnage, pokrovček čimmanj odpirajte. Pazite, da uro ne udarite in ne držite jo v žepu. Pri umivanju rok, uro je treba odstraniti. Kadar se zaustavi je treba baterijo takoj odstraniti iz ure na baterijo...«

Poleg humoristične slovenščine so humoristična tudi navodila. Lastnikom ur pač ni treba posebej priporočati, da ročnih ur ne bi topli ali jih vlačili po žepih ter z njimi čofotali po vodi. Malo jih je tudi, ki bi nalašč kukali pod pokrovček in tako omogočili »pristop nesnage« ali vztrajno vrtili »skazalj« nazaj, najbrž pa je kar koristno tisto priporočilo, da je treba baterijo takoj odstraniti...

Pismo Franca
Tomažiča
Gorenjskemu
glasu in
bralcem

Franc Tomažič, pri katerem smo bili v začetku tega leta, je še vedno zdrav in čil prekoračil devetdeseto leto. V zahvalo nam je poslal pismo, v katerem je lepo razložil, kaj je bilo veskozi njegovo življenjsko vodilo. Spoznanja, nabrana v tolikih desetletjih, so modrost, ki jo Tomažič pripoveduje v nevezani in vezani besedi. Takole pravi:

»Naj vam v naslednjih vrsticah razodnem, da to ni nobeno čudo ali skrivnost, če si že v otroški dobi primoran doživljati za svoj razvoj do brotljivo udarce, ki te primorajo ko samostojnemu razmišljanju in živatjenju med dobrim in zlim. Miro ljubni, resni, skromni in svobodoljubni duhovi so običajno sadovi revščine, zato niso srčljanci, obloženi z vsemi dobrotami tega demoralizirane ga, sebičnega sveta, temveč so de ležni tako fizičnih kot psihičnih udarcev, udarcev bede, ponižanj. Bo ječega to privede v obup, pogumnej šemu pa je najboljša šola, da si sam najde srečo, mir, zadovoljstvo in za doščanje.«

Objavljamo tudi del njegovih verzov.

Kdor želi zdravje ohraniti,
visoko, mirno starost doživeti,
mora v sebe samega prodrati,
mesenega, časti lačnega divjaka
v strogo vzgojo vzeti,
nič več strastem telesa suženj biti.
Telo je varljiva, nališpana obleka
notranjega, duhovnega,
nemimljivega človeka.

Mesena obleka se izrabi,
odvisno, kako jo človek rabi.
Kdor je sebe gospodar,
ve, da je življenje stvarstva dar,
če se ta preveč zlorablja,
se v degeneracijo potaplja.

Najhujši boj je boj s seboj,
kdor sebe premaga, je resnični heroj.
Človek ni lahko postati,
če dvoлично vlogo se mora igrati.
Kdor pa resnično človek postane,
nobena težava ga več ne zadane.
Nikogar več ni žrtev, igrača,
lastna pamet in vest sta mu ščit —
pomagača.

Podpisal se je kot veseli,
devetdesetletni
Franc Tomažič

Prejeli smo
Novoletni koncert

V petkovi številki Gorenjskega glasa, 4. januarja, je Janez Jelenc v članku »Novoletni koncert« pisal o Komornem zboru Loka iz Škofje Loke. Zelo lepo in prav. Med drugim je zapisal, da je zbor na radijskem tekmovanju »Amaterski zbori pred mikrofonom« svoji skupini zasedel drugo mesto. Zanima me, kje je dobil ta podatek. Z gotovostjo namreč lahko trdim, da ne drži.

Če ste že pisali o tem tekmovanju, naj povem, da je iz škofjeloške občine doslej sodeloval le Loški ženski kvartet, in sicer v sezoni 1975/76. Koncert je bil na radiu predvajan 13. decembra 1976.

Lojzka Hafner

PRAVNIK
SVETUJE

ODŠKODNINA ZA STRAH

B. M. iz Radovljice

Zanima vas, kdaj lahko oškodovanec zahteva odškodnino za strah?

Odgovor: Odškodnino za strah kot del nepremoženjske škode se oškodovanec lahko prizna v primeru, če je bil strah zelo intenziven in je pustil v duševnosti prizadetega trajnejše posledice. Odškodnina za strah se priznava tudi v primeru, da je intenziven strah trajal dalj časa brez posledic.

RAZDELITEV SKUPNEGA PREMOŽENJA

L. K. iz Kamnika

V pismu obširno pišete o problemih v vaši zakonski skupnosti. Za razvezo se ne morete odločiti, vseeno pa bi radi pravično uredili premoženjska vprašanja z vašo ženo, da ne bi obstajalo toliko nesoglasij.

Odgovor: Predlagamo vam razdelitev skupnega pre-

Šterova družina iz Predoselj: (od leve proti desni) Jože, Ivo, oče Jože, mama Antonija, Tone, Marija, Majda, Marko in Franci; manjkata Albin in Slavko — Foto: F. Perdan

Pri Šterovih v Predosljah

Devet otrok — sedem
vojakov, trije alpinisti.

V premislek mladim družinam: Antonija in Jože Šter iz Predoselj sta v skromnih razmerah spravila h kruhu devetero otrok.

Predoslje — Danes, ko so pri nas v Sloveniji že redke družine s tremi ali štirimi otroki, je prav prijetno kramljati z Antonijo in Jožetom Šterom iz Predoselj. Odraščala sta v razmerah, ko kruha ni bilo v izobilju in ga ni bilo moč videti v smetnjakih kot danes. Pred drugo svetovno vojno sta se spoznala, Kovačev Joža iz Predoselj in Antonija iz Srednje vasi pri Senčurju. Vojna vihra je Jožeta odnesla v partizane; bil je v Kokrškem in Gorenjskem odredu, v Prešernovi brigadi, v zapadnokoroškem odredu in ziljski četi. V svobodi sta se vzela. Jože je delal doma, v nekdanji bruski kovačiji, Antonija je služila kruh v tovarni, v današnjem Tekstilindusu. Pred 36 leti je privekal na svet njun prvi otrok, za njim še deset, dva od njih sta umrla. Devetero sta jih v skromnih razmerah spravila h kruhu.

Franci je najstarejši, po poklicu elektroinženir v Iskri Telematika in se je dlje časa strokovno izpopolnjeval tudi v Moskvi. 35-letni Joža je programer na računalnikih v Iskri. Dve leti mlajši Ivo je strojni ključavničar v kranjskem Kovinskem obrtnem podjetju. 31-letna Marija je končala ekonomsko šolo v Kranju in se zaposlila kot tajnica v osnovni šoli Josipa Broza-Tita v Predosljah. Dve leti mlajši Tone je stojni ključavničar; tako kot Ivo si je našel službo v Kovinskem obrtnem podjetju. 28-letni Slavko je končal šolo za avtomehnika v Škofji Loki in se zaposlil kot strojni ključavničar v Alpe-touru. Albin je bil sprva žičničar na Krvavcu, zdaj pa dela v Iskri Kiberneta in hodi v tehnično strojno šolo. Majda je vzgojiteljica v vrtcu Mojca na Planini. 20-letni Marko je lani končal elektrotehnično iskrško šolo in se zaposlil v Iskri na Laborah.

»V veliki družini ni bilo možnosti za razvajanje otrok in za življenje na veliki nogi. Vsak dinar smo morali pametno obrniti,« pravi Antonija. »Na domači njivici smo pridelali dovolj zelenjave, tudi kakega prašička smo uspeli zrediti. Pomagali smo pri kmetih, da smo zaslužili gajbo ali dve krompirja. Kruh smo pekli v domači peči. Meso je bilo le redko na krožniku, več je bilo krompirja. Veliko sem otrokom sama spleta ali sešila, nekaj obutve in oblačil smo dobili tudi pri sorodnikih. Ni bilo tako, kot je marsikje danes, da ima vsak otrok svojo sobo. V začetku nas je pet spalo v eni sobi, šest v drugi; kasneje, ko smo hišo povečali, po dva ali

trije. Pralni stroj smo kupili šele tedaj, ko je starejši sin zaslužil. Pred smo prali v Belici — tudi pozimi, ko je zamrznila. O dopustu z možem nisva razmišljala, nekajkrat sva šli v hrbe — na Storžič, na Veliko polje no...«

Antonija se spominja, kako je čakala novo leto — s šivanjem v roklu pa tudi dogodka iz časov, ko je bil mož v bolnici. Sina je poslala v trgovino po pol margarine, pol kilograma sladkorja... Vse na pol. Za več ni bilo denarja. Ko se je otrok vrnil z nakupovanja, so kmalu za njim potekali na vrata skromnega domka v Predosljah moževi prijatelji. V trgovini so videli, kako malo je fantič na ložil v cekar za tako številno družino. Prinesli so več kosov margarine, več kilogram sladkorja, več kilogramov makaranon — vsega več.

»Morebiti kdo misli, da sem bila zaradi kopice otrok in skrbi zanjo prikrajšana za druge radosti v življenju. Nikakor! Otroke sem imela rada in še danes jih imam. Z veseljem pestujem osmero vnuckov, tudi sodev rada vzamem v naročje,« pravi Antonija. »Mlade družine se danes izgovarjajo, da otroci preveč stanejo, da ne bi moge spraviti h kruhu več kot enega ali dva. Mislim, da tudi mi so pripravljene na tolikšno odrekanje, kot smo bili mi.«

»Tudi družbi moram reči — hvala! Kot borcu so mi dali socialno pomoč, ki je bila v naši družini v preteklosti v veliko oporo,« pravi Jože, ki je ob delu v kovačiji in kasneje v Standardu ter ob skrbi za številno družino vedno našel čas še za druge dejavnosti. Delaven je bil v kraju in v krajevi skupnosti, v kulturnometniškem društvu, v borčevski organizaciji in socialistični zvezi, v gasilskem društvu, v organizaciji Rdečega križa, v lovski družini Storžič in še bi lahko naštevati. Prejel je vrsto priznanj — red zaslug za narod s srebrno zvezdo, medaljo zaslug za narod, medaljo za hrabrost, priznanje Zveze lovskih družin Gorenjske, priznanje Rdečega križa za 35 let dela...

Otroci gredo po njegovih stopinjah: Jože, Ivo, Tone in Majda so delavnici v kulturnometniškem društvu, vsi so že nastopili na odrskih deskah v Predosljah. Vseh devet je bilo v pevskem zboru. Franci, Jože in Albin so preplezali številne zahtevne smeri v domačih in tujih gorah. Sesterica je že služila domovini — v Somborju, Beogradu, Pristini, Banja Luki, Ribnici, Požarevcu, sedmi pa čaka na poziv.

C. Zaplotnik

Praznik pri Toporšu

Franciška in Jernej Toporš z Velikega hriba pri Kranju sta slavila zlati jubilej

Kranj — »Kaj vem, kako bi rekla. Vsega po malem je bilo, dobrega in slabega. Med vojno predvsem veliko hudega in slabega. Sicer pa je zelo hitro, kar prehitro minilo.«

Tako nam je pred dnevi razlagala Franciška Toporš s Ceste JLA 42 oziroma z Velikega hriba pri Kranju. Z možem Jernejem sta 13. januarja namreč praznovala 50-letnico skupnega življenja. Bilo je to kar veliko slavje, saj se jih je zbralo kar blizu štirideset.

Franciška je bila rojena pred 78 leti v Črnučah, Jernej pa leto dni pozneje na Spodnji Beli (pri Čarmanovih po domače) pri Predvoru. Spoznala pa sta se v Ljubljani. Tam blizu Sušarskega mostu sta namreč obadva delala. Jernej je bil krojač, Franciška pa je pri sestri pomagala kot šivilja.

»Veliko sva včasih kolesarila. Celo Gorenjsko, v Bohinj in Zgornjesavsko dolino. Tri leta po poroki sva kupila zemljo in dobro leto zatem sva na Velikem hribu naredila hišo. Po dvakrat, trikrat na teden sem se takrat vozila s

kolesom iz Ljubljane v Kranj, da sem stregla delavcem. Sina in hčerko imava in danes živimo blizu vsak sebi. Vnuki so tudi že odrasli. Kar dobro se imajo. Pa tudi nama ni nič hudega. Jaz sicer nimam pokojnine, mož jo pa ima. Nisva preveč razvajena oziroma zahtevna in kar shajava, je pripovedovala še vedno živahna Franciška.

Jernej je prvotno delal pri Jazbecu, potem pa je na svoje začel. Vedno je imel dosti dela. Še danes se ga spominjajo in marsikdo pripomni: škoda, da več ne šiva.

»Ja, kakšnih 15 let bo že tega, odkar sem v pokoju. Za obleke še danes nisem v zadregi. Toliko sem si jih že naredil. Hlač pa bo kmalu zmanjkalo,« v šali pripomne še kar krepak, vendar zadnje čase malo bolehen Jernej. »Nič nama ni hudega. Najhuje je bilo med vojno. Še dobro, da sva obadva znala šivanko škatati.«

Franciška še vedno doma pogospodinja, Jernej pa v tem mrazu najraje malo pogleda televizijo. Saj bo kmalu spomlad pa bo spet bolj prijetno. Ob čestitki smo jima zaželeli, da bi bila še dolgo čila in zdrava.

A. Žalar

Tečaj nege bolnika

Kranj — Organizacija Rdečega križa Kranj po dveletnem premoru letos v začetku januarja ponovno organizira tečaj nege bolnika na domu. Tečaja se lahko udeležijo odrasli, ki bi hoteli izpopolniti svoje znanje o negi za domačo rabo. Vsebinska tečaja je podobna tistem, ki so bile pred kratkim posredovane o domači negi preko televizijskega zaslona. Za brezplačni tečaj, ki bo trajal 18 ur, je v Kranju še nekaj prostora, prijavitelj pa se je treba pri Občinskem odboru Rdečega križa, na Cesti JLA 16.

Srečanje
invalidov

Kranj — Pred iztekom minulega leta so se v Domu upokojencev v Kranju zbrali člani kranjskega društva invalidov. Srečanje je bilo še toliko prijetnejše, ker se med letom težko udeležujejo različnih izletov in drugih srečanj. Tokrat pa jim je društvo pripravilo pogostitev, spregovoril pa jim je tudi predsednik društva Mirko Galičič. Za prijetno razpoloženje je poskrbel še harmonikar Nace Ušlakar in nekateri so celo zaplesali. Z željo, da bi se letos čimprej ponovno dobili, je srečanje kar prehitro minilo.

V. Račič, Kranj

KUD Dobrava iz Naklega Sneguljčica je bila trikrat razprodana

Z lanske predstave Pekarna Mišmaš

Med kulturnimi dejavnostmi v Naklem se je najbolj razcvetela dramska — V minulih desetletjih kar 16 premier — Kulturni animator Miha Štefe: Razmere, v kakršnih delamo, so neznosne, in če nas oder ne bi veselil, bi že zdavnaj odnehali

Naklo — V Naklem imajo bogato založeno podružnično knjižnico, nekaj časa se je oglašal pevski zbor, pa je zdaj utihnil, najbolj pa se je razrasla dramska dejavnost. Slednja ima v Naklem dolgoletno tradicijo in čeprav je pred dvema desetletjema nenadoma za lep čas zamrla, je v Naklancih ostal kulturni duh. Tako pred enajstimi leti Miha Štefetu in ostalim za oder zagretim ljubiteljem ni bilo težko oživeti kulture, ki jo je pred njimi spodbujal Jože Kožuh. Miha Štefe, še danes kulturni animator naklanskega amaterskega odra, je imel nekaj igralskih izkušenj iz Prešernovega gledališča in nekaj dobrodošlih znanstev. In tako se je znova začelo. »Začeli smo z Maticom,« se rene-

sanse naklanskega odra spominja Miha Štefe. »Sledile so Vroča kri, Sneguljčica, Razvalina življenja, Čarovnik iz Oza, Avtobusna postaja, Mišolovka. Nato smo začeli z zahtevnejšimi deli iz zakladnice svetovne dramatike. Na odru so se zvrstili: Junona in pav, Dan oddiha, Kmetija, Snaha pa znova Sneguljčica, Brechtove Puške gospe Carrar, Trnuljčica, minulo leto pa Pekarna Mišmaš. Medtem ko so nam prva leta veliko pomagali režiserji iz Prešernovega gledališča Dolinar, Cegnar, Šilingova, zdaj režiram sam, pomagal pa mi je Tone Trpin.

Občinstvo je navdušeno. Seveda je domača dvorana najbolj polna ob klasičnih domačih igranjih. Če bi igrali Finžgarjevo Verigo (kar imamo za prihodnjo sezono tudi v načrtu), bi znova napolnili dvorano, pa čeprav so Finžgarja ljudje že neštetokrat videli. Z Brechtom jih nismo ravno ogreli. Naša Sneguljčica pa je bila kar trikrat razprodana. Mnoga dramska besedila so že dodobra izpeta, saj so jih podeželska gledališča že na vse načine obdelala. Zato se v Naklem ogrevamo za dobre, aktualne, po možnosti domače igre, vendar jih je težjo dobiti. Kot rečeno, to sezono imamo na programu Verigo, toda s posebne-

ga zornega kota. Uničena polja v Naklem, koder vodi nova avtocesta, bodo dala tej domači igri svojstveno noto. Pred Verigo pa bomo pripravili vrsto Mikelnovih skečev pod skupnim naslovom Veseli večer.

Če je naklanski 60-članski ansambel zadovoljen z odzivom svoje publike, pa ga tem manj vesele pogoji, v katerih delajo. Ko so pripravljali zadnjo predstavo, otroško Pekarno Mišmaš, jih je na odru ves čas zeblo. Tudi denarja za dejavnost nimajo kdove koliko na voljo. Zveza kulturnih organizacij iz Kranja jim je za polletno dejavnost nazadnje namenila 14.500 dinarjev, preostalo je morala primakniti krajevna skupnost. Že to je dokaz, kako malo družba da na ljubiteljsko kulturno dejavnost. Za 30 amaterskih kulturnih društev v občini je na voljo le 40 starih milijonov sredstev. Letno, da se razumemo. Prešernovemu gledališču pa gre za eno samo predstavo stara milijarda in pol. V Naklem morajo varčevati tudi na odru. Da bi vsaj za silo shajali s skromnimi sredstvi, predelujejo stare kulise in še kaj.

»Če nas ta dejavnost ne bi veselila, bi nam razmere, v katerih delamo, že davno vzele upanje,« je sklenil razgovor Miha Štefe, animator kulturne dejavnosti in režiser v Naklem.

D. Z. Žlebir

Miha Štefe, kulturni animator in režiser KUD Dobrava v Naklem

Koncert Beethoven tria z Dunaja

Škofja Loka — Zveza kulturnih organizacij iz Škofje Loke in avstrijski kulturni inštitut iz Zagreba bosta drevi ob 19. uri v kapeli Puštalskega gradu priredila koncert Beethoven tria z Dunaja. Iain Burnside (klavir), Markus Wolf (violina) in Howard Penny (violončelo) bodo izvajali dela Mozarta, Beethovna, Schuberta in Bartoldyja.

Plus minus

Kranj — Neredko beremo, da srednješolska mladina ne sodeluje dovolj v tej ali oni dejavnosti, čeprav je v osnovni šoli navadno zelo aktivna. Pravijo, da jih premalo dela v mladinski organizaciji, pri Rdečem križu, tudi tekmovanja za bralno značko se ne morejo prav uveljaviti. Uspeh v mnogih od teh dejavnosti je v veliki meri odvisen od tistih, ki jih vodijo. Če kdo mlade vzpodbuja pri tem, kar jih zanima, so uspešni. Tako je v Iskrini srednji šoli, kjer izdajajo časopis Plus minus. Že mnogo let je mentorica Jožica Mihev, ki si je vedno znala najti primerne sodelavce, zato je njihovo glasilo tako priljubljeno pri dijakih.

Letošnja prva številka ima dvajset strani člankov, ilustracij, fotografij, karikaturni. Niti križanka ne manjka. Ovitke je opremljen s karikaturnimi profesorjev in treba je priznati, da so risbice in šale o njih duhovite in dostojne. V časopisu so članki o delu mladinske organizacije, odboru, poročilo o učenem uspehu iz prve konference, o izključitvi treh učencev, šolski koledar, članek iz Omladine iz leta 1907, ki vsebuje še danes zanimive misli o vzgoji in izobraževanju. Sledijo sestavki iz nalog na klic o pomoči lačnim, šport pa še marsikaj zanimivega.

Objubljajo, da bodo v prihodnji številki pisali o novi šoli, ki jo zanje gradijo na Zlatem polju. Nanjo že nestrpnost čakajo, saj zdaj delajo v nevdružnih razmerah. Ko se bodo preselili, bomo gotovo brali o še večjih uspehih.

Zlata Volarič

Letos petindvajset razstav

Jesenice — Letos načrtuje programski svet razstavnega salona DOLIK pri DPD Svoboda Tone Čufar na Jesenicah petindvajset razstav, prav toliko, kolikor so jih prizadevni kulturni delavci jeseniške občine oganizirali lani. Vsak drugi petek v likovnem salonu odprejo po eno razstavo, ki jo obišče veliko obiskovalcev in je tako samo lani prišlo

v razstavnih salon več kot 16.000 ljubiteljev kulture.

Letos nameravajo organizirati devetnajst slikarskih razstav. Predstavili se bodo akademski slikarji, skupaj deset, trije ljubiteljski slikarji in šest bo skupinskih razstav. Organizirali bodo razstavo umetniške keramike, tapiserij, razstavo delavske ustvarjalnosti in tri razstave umetniške fotografije.

Programski svet bi za uresničitev tega programa potreboval okoli milijon dinarjev ali povprečno 40 tisoč dinarjev za razstavo. Od tega morajo skoraj tretjino denarja odšteti za stroške zavarovanja razstav, najemnine, ogrevanje. Sredstva za razstavno dejavnost predstavljajo skoraj petino vseh sredstev, predvidenih za ljubiteljsko kulturno dejavnost v občini. Vsega denarja od jeseniške kulturne skupnosti ne morejo pričakovati, zato bodo morali prizadevni organizatorji razstav zbrati nekaj denarja tudi iz drugih virov. D. S.

TOMŠIČEVA 44

V gledališču lutk v gradu Kieselstein bo v četrtek, 24. januarja, ob 15.30 in 16.30 gostovalo lutkovno gledališče Papilu iz Kopra z lutkovno igrico PapiRNATE zgodbe.

Ščuke pa ni v Podljudelju — Med najaktivnejšimi amaterskimi društvji v trziški občini je nedvomno KUD Podljudelju, ki je letos v začetku leta pripravil premiero komedije Ščuke pa ni Toneta Partljiča v režiji trziškega režiserja Iva Kokalja. Jože Meglič kot direktor podružnice, Lenčka Polajnarjeva kot njegova žena, Simona Kavčič kot novinarka Helena, Renato Kavar kot Kadivec, Ivanka Novak kot napovedovalka Matilda, Vinko Janc v vlogi Klandra, Tončka Ahačič v vlogi njegove žene in Tomaž Ahačič kot praktikant Peter, so se domači publiko predstavili v nedeljo v Domu družbenih organizacij v Podljudelju. Predstava so z režiserjem zasnovali še Darja Govekar, Jože Pogačar, Izidor Ahačič, Edi Šlibar in Milka Ahačič, ki so poskrbeli za luč, sceno, glasbo, kostume in šminko. Predstavo bodo ponovili v Trziču predvidoma 1. februarja v okviru abonmaja kulturne skupnosti Trzič, nato pa na gostovanjih še v ostalih krajevnih skupnostih. — B. Kubarič

Vsako leto bogatejši knjižni sklad

Osrednja knjižnica v Kranju ima obsežen knjižni sklad prek 250 tisoč knjig, ki ga vsako leto obogati s 13 tisoč novimi — Knjižnica zajema blizu 150 tisoč članov, bralcev pa je nedvomno vsaj še enkrat več — Morebitne »bele lise« bi radi zapolnili z bibliobusom

Kranj — Osrednja knjižnica v Kranju ima bogato založeno knjižne police. Največ knjig, večinoma strokovnih, je zbranih v študijskem oddelku, kjer izposojajo pretežno v čitalnici. Splošna knjižnica, ki je menda največja knjižnica s prostim pristopom v Sloveniji, obsega slovensko, prevodno in tujejezično beletristiko, nekaj pa tudi stroke. Mladina in otroci imajo v pionirski knjižnici na voljo blizu 40 tisoč knjig. Pod okriljem kranjske osrednje knjižnice so tudi štiri podružnice, v Stražišču, Naklem, Šenčurju in Preddvoru, ki imajo skupaj okoli 25 tisoč knjig. Hkrati v potujoči knjižnici kranjska osrednja knjižnica z literarnimi novostmi oskrbuje tudi 17 krajevnih, večinoma društvenih knjižnic.

Poleg običajne dejavnosti, izposoje knjig na dom in v čitalnico, ima knjižnica tudi bogato spremno dejavnost. Vsi oddelki imajo v letnem programu srečanje z literarnim ustvarjalcem, prigodno razstavo ob kulturnem dogodku, pionirska pa tudi redne ure pravljic za predšolske otroke.

Na policah vseh oddelkov kranjske osrednje knjižnice je torej prek 250 tisoč knjig. Vsako leto jih obogati s 13 tisoč novimi izvodi. Tako je v študijski knjižnici zdaj že sto tisoč knjig, v splošni 60 tisoč, v pionirski 40 tisoč, v potujoči in v podružnicah pa po 26 tisoč. Na srečo je v Kranju za knjigo še vedno dovolj denarja. Dve kulturni skupnosti namreč namenjata knjižnici sredstva za njeno dejavnost. Kulturna skupnost Slovenije je lani prispevala 1,6 miliona dinarjev, preostalo od skupnega zneska 7 milijonov pa domača, kranjska kulturna skupnost, ki je knjigo do zdaj vedno štela za prednostno kulturno vrednoto.

Slovenski založniki izdajajo vsako leto manj knjig. Ko bi jim uspelo v

celoti izpeljati izdajo vseh načrtovanih knjig, najbrž sredstva kulturne skupnosti ne bi več zadoščala za bogatitev knjižnih skladov. Toda pomankljiva realizacija založniških načrtov ima drugačne posledice. Izposoja v knjižnicah počasi pada, ker je na policah vse manj novosti. Manj je zlasti mladinske in prevodne literature, tako da je težje zadovoljiti predvsem zahtevnejšega bralca. Na voljo je kakih 2800 naslovov, dve tretjini od tega v slovenskem, ostala tretjina pa v drugih jugoslovanskih in v tujih jezikih. Dnevno se v knjižnici izmenja 11 tisoč bralcev. Kranjska knjižnica ima 140 tisoč članov, vendar ta statistična števila ne pove vsega. Bralcev je nedvomno še enkrat več, saj berejo tudi tisti, ki nimajo članske izkaznice. Z vse skromnejšim prirastom knjižnih novosti iz založb bo tej množici sčasoma tudi vse teže ugoditi in bodo tako še najbolj zadovoljni tisti, ki se na novo vpisujejo. Teh je v vsakem oddelku v Kranju (izvzemši podružnice in potujočo knjižnico) kakih 600, 700 vsako leto.

Podružnične knjižnice in potujoča deloma pokrivajo tudi potrebe po knjigi na podeželju. Vendar vsem še ni zadoščeno, zato v kranjski knjižnici že dolga leta razmišljamo tudi o »bibliobusu«, avtobusu, ki bi razvažal knjige po terenih, ki za zdaj ostajajo nepokriti. Zamisel je stara vsaj dve desetletji, intenzivno pa tak način širjenja bralske kulture načrtujejo zadnjih pet let. Ker ga sami najbrž ne bi zmogli, so se dogovarjali tudi s knjižnicami drugih gorenjskih občin. Vendar so stroški nakupa avtobusa, njegovo vzdrževanje in spremljajoči izdatki tolikšni, da se mu morajo za zdaj kar odreči. Bojijo se, da bo zaradi tega matična knjižnična dejavnost za dlje časa obtičala na mestu. D. Z. Žlebir

JEZIKOVNO RAZSODIŠČE, (187) Zdravstvena beseda

»Po štiridesetletnem bivanju v tujini sem se vrnil v domovino. Začutil sem se, kako brez potrebe v govoru in pisavi uporabljajo tuj jezik. Vas pozdravlja J. I. iz Brežic.« Priložen je posnetek napisa na skatlici za zdravila tovarne Lek iz Ljubljane, kjer je brati, da je zdravilo »Redergin« regulator cerebralne in periferne cirkulacije.

Naš Brežičan je upravičeno lahko začuden, pa seveda tudi še žalosten in jezen, ko se kot bolnik sprašuje, kaj da one iz latinščine prevzete besede pomenijo. Če že ime zdravila ne more biti slovensko (namreč Redergin: ali se v tistem -gin vendarle skriva kaj za ženske?), pa bi vsebinski prikaz tega zdravila upravičeno lahko pričakovali v slovensčini (in na drugi strani morda še v srbohrvaščini, kolikor ciljamo tudi na ta trg). Nič težko ne bi bilo namreč povedati, da gre za uravnavalec možganskega in obrobne krvnega obtoka. Kako preprosto bi to bilo! In bolniku bi bilo veliko bolj jasno, kaj mu dajejo v roke.

Že vidimo, kako bodo zdravstveniki zahrneli in nas popravljali: npr. da se ne reči obrobni (ali po SSKJ tudi obkrajni) krvni obtok, ker to ni isto kot periferni; da je morda tudi cirkulacija kaj več ali kaj drugega kot krvni obtok; in tudi regulator... Skratka najbolje je, če smo kar prevzeti od prevzetega, kar ima še to prednost, da pacient (reci: bolnik) ne ve, kateri medikament (reci: zdravilo) je indiciran (reci: primeren) za njegovo bolezen. So sicer med zdravniki in v industriji, ki zdravstvu služi, tudi bele vrane, v glavnem pa se kar trdno okrepajo svoje latovščine. Kdo jih bo končno prepračil, da imajo tudi bolniki svoje pravice, pa seveda tudi pristni jezik slovenski?! Morda bodo tudi nam zabrusili s citatom iz knjige s FSPN, da zaradi domačega izražja strokovne stvari niso nič bolj jasne. Mi pa bi si le še upali trditi, da je oddelek za bolezni ušes, nosa in grla pomensko bolj jasen kot otorinolaringologija, in očesni zdravnik bolj kot oftalmolog.

Tudi v strokovnem izrazju bodimo zvesti materinščini, kjer to brez stile gre. Zakaj nam v tem ne bi mogli biti za zgled Čehi?

Obnova knjižnice v gledališču

Po tridesetih letih so končno temeljito obnovili prostore matične knjižnice na Trgu Toneta Čufarja — Dobro obiskana knjižnica na Plavžu

Jesenice — V prostorih gledališča Tone Čufar na Jesenicah je matična občinska knjižnica že trideset let. Vsa leta pa prostorov, v katerem je več tisoč knjig, niso nikoli prenovili. Prostori so bili že prav odbijajoči, kar je odvrčalo številne ljubitelje dobre knjige. Knjižničarji niso imeli možnosti, da bi odprli tudi čitalnico, celo svojih delovnih prostorov niso imeli. Jeseniška knjižnica obsega matično knjižnico v gledališču, na Javorniku v kulturnem domu, na Hrušici v kulturnem domu, nedavno pa so odprli tudi skromno knjižnico na Plavžu — na križišču Ceste na Golico in Bokalove ceste, v zasebni hiši. Videti je, da je bila plavška knjižnica zelo potrebna, saj jo obiskuje izredno veliko bralcev.

Poleg matičnih knjižnic so še vaške v Ratečah, Podkorenju, Kranjski gori, Gozd Martuljku, na Dovjem, v Zirovnici, v Kranjski gori in Zirovnici pa sta večji izposojevališči. Republiška kulturna skupnost vsako leto nameni kar izdatna sredstva za nakup knjižnega fonda po občinskih knjižnicah. Jesenicam pri-

pada okoli 700 tisoč dinarjev letno. S tem denarjem kupujejo vse knjige slovenskih založb in skupni jeseniški fond danes obsega že okoli 30.000 knjig.

Knjižničarji pravijo, da število bralcev ne upa, da pa pogrešajo več svetovnih uspešnic in prevodov. V naših založbah tiskajo manj tujih knjig, ker ne morejo zagotoviti dovolj deviz za odkup avtorskih pravic — celo priljubljenih »krimi« romanov ni več toliko kot pred letom dni.

V jeseniški knjižnici je izposojevalnina drugačna: za 45 izposojenih knjig je treba odšteti 300 dinarjev za odrasle, za mlade manj.

Danes je matična knjižnica še zaprta, saj v njej obrtniki opravljajo zadnja adaptacijska dela. Vgradili so nova okna, zamenjali tla in namestili lepe knjižne police. Knjige, ki čakajo v shrambah in v zaslinih prostorih, bodo kmalu v znatno lepših prostorih na voljo bralcem, knjižničarjem pa se bo uresničila dolgoletna želja, da bodo na lepših policah in v kulturnem okolju bralcem lahko ponudili kar največ knjig domačih in tujih avtorjev. D. Sedej

Radio Triglav v dvajsetem letu

Radio Jesenice praznuje dvajsetletnico obstoja in dela — Zastarela oprema, a dober in kvaliteten program — Nad vse dobra glasba — Radio Triglav na valovih izredno poslušanega radia Carinzia

Jesenice — Pred dvajsetimi leti se je na Jesenicah zbrala skupina radioamaterjev, pobudnikov, da ustanovijo lastno radijsko postajo. Občinska konferenca je sprejela idejo in 5. januarja se je prvič oglasila pesem Oj, Triglav, moj dom. Pri prvem oddajanju so sodelovali France Gracer, Branko Stare, Jelena Jeraša, Aleš Soklič, Teo Lipicer, kot gostja pa Majda Rebernik. V začetku so oddajali trikrat tedensko, že leta 1972 so začeli oddajati vsak dan.

Radio Triglav je prešel na UKW oddajanje, financirala pa ga je tudi občinska konferenca SZDL iz Radovljice. Z oddajniki na Brvogih nad Kranjsko goro, na Katarini, na Španovem vrhu in Voglu radio Triglav slišijo v jeseniški in v radovljiški občini, poslušalci jih slišijo v Medvodah in Ljubljani.

Dvajsetletnico dela je jeseniški radio pričakal s prejšnjimi finančnimi in prostorski težavami, s staro studijsko tehniko, a vsi tisti, ki ga redno ali občasno poslušajo, so z vsebino in programom zadovoljni. Radio obvešča o najpomembnejših dogodkih ter uvaja številne oddaje, ki so pripravljene povsem profesionalno in prav nič ne ustajajo za osrednjim radiom v Ljubljani.

»Zelimo si še mnogo več, kot smo kadrovske in organizacijsko zmogni, pravi direktor in odgovorni urednik Slavko Humerca. »Dokaj čuden način financiranja nas sili v to, da so včasih naše vesti protokolarne, obenem pa ob skromni kadrovski zasedbi zmanjka časa za kritične prispevke. Štirje novinarji »pokrivajo« območje od Rateč do Podnarta, oddajamo vsak dan in imamo letno 1250 ur samostojnega programa. Zamišljamo si drugačen način posredovanja problemov, ko naj bi se novinarji bolj oglašali s terena in vodili posamezne oddaje, a kaj ko naši tehniki niso stalno zaposleni pri nas, a tudi tehnična oprema je zastarela. Delamo s polprofesionalno opremo, ki je le prilagojena za radijsko produkcijo in dotrajana, nimamo pa nobene rezerve. Delovne možnosti so slabe in sploh ni primerjave z ostalimi modernimi radijskimi studiji.

Zdaj poskušamo urediti financiranje tako, da bi se pri kulturnih skupnostih obeh občin zbiral denar ostalih interesnih skupnosti, ki prispevajo za obveščanje. Vedno več denarja ustvarjamo sami, kar polovico, z reklamami in oglasi.

V zadnjem času nas poslušajo ljudje v Kranju in celo v Ljubljani, saj nas večkrat pokličejo. Za mlade je

Slavko Humerca, direktor in odgovorni urednik Radia Triglav

zanimiva oddaja Stop zelena luč, saj predvaja obilo kvalitetne glasbe. Ko smo že pri glasbi: nekateri nam očitajo, da smo v tem kar preveč »moderni«, vendar menimo, da moramo z glasbo slediti pač glasbenim tokovom, ki se uveljavljajo na sosednjih radijskih postajah preko meje. Treba je vedeti, da ni malo poslušalcev jeseniške in radovljiške občine, ki redno poslušajo sosednje avstrijske in italijanske postaje in je zato njihov okus kar izbirčen.

Od vsega začetka se je ohranila oddaja Mi pa nismo se uklonili, namenjena ljudem, ki so preživljali strahote druge svetovne vojne. In seveda domače novice so na naših valovih vseh dvajset let, nekoliko manj pa Športni spored, Oddaja za mlade, Naše zrcalo, Kulturna snovanja, Po domače za vas.

Triglav Jesenice redno, vsako sredo, pripravi enourni skupni program za radio Carinzia v Beljaku. To je predvsem turistično-informativna oddaja o turistični ponudbi Bleda in Bohinja ter Kranjske gore, kadar pa teh informacij ni, posredujemo domačo slovensko glasbo. Na zelo poslušanih valovih radia Carinzia je torej vsak teden tudi enourni program jeseniškega Radia, kajpak v nemškem jeziku.

Zdaj se dogovarjamo še z Radiom Koper in Maribor, da bi to sodelovanje razširili še na ostala slovenska področja.

Naj menim, da poleg Carinzie, ki jo poslušajo okoli 200.000 ljudi, navdužujemo stike še z redakcijo slovenskega programa regionalne radijske postaje v Celovcu.

Radio Jesenice je kvalitetno in vsebinsko med našimi najboljšimi radijskimi postajami, dobro opravlja poslanstvo, poslušaja ga širok krog poslušalcev. Radovljičani ga dobijo preko oddajnika na Katarini, na 96 MH, Jeseničani na 106 MH, Gornjesavska dolina na 103,9 MH, Bohinjci na 103,8 MH, pretvornik na Španovem vrhu pa je naravnano na 98,6 MH.

A. Kerštan
D. Sedej

Novinarji Radia Triglav: Sonja Anderle, Slavko Humerca, Janka Peterca, Janko Rabič, Dušan Dragojevič (sedi)

Smučarsko veselje za vse otroke

Prejšni teden je 23 otrok in mladostnikov v organizaciji Gorenjskega društva za cerebralno paralizo končalo že deveti smučarski tečaj — Nekateri invalidni otroci so na snegu že postali mojstri, drugim je bilo to prvo srečanje s snegom — Pred leti je bilo smučanje še novost, zdaj pa je posnemanja vredna dejavnost, ki sodi v skrb za rehabilitacijo otroka

Šola smučanja — Letos je Gorenjsko društvo za cerebralno paralizo uspelo prepričati tudi nekatere svoje odrasle člane, da ni za učenje smučanje nikoli prepozno. To zdaj vedo tudi Renata, Srečo in drugi.

Kranjska gora — Zavijanje na snegu je najtežavnejša stvar na svetu, če gre bolj desni zavoj, pa v levo noče. Takih začetniških težav se prav gotovo spominja vsak smučar, z njimi so se spopadali tudi tečajniki za

marsikatero nenadejane, a zdaj že dolga leta uveljavljene šole smučanja pri nas. Gre za šolo smučanja, ki so jo pri nas prvi zastavili pri Gorenjskem društvu za cerebralno paralizo. Ko so pred devetimi leti prvič prišli v Gorje pripeljali skupinico otrok, ki je zaradi cerebralne paralize prizadeta v gibanju, je le malo staršev verjelo, da bodo videli to, kar so lahko po enem tednu: njihov otrok se je smučal.

Zdaj po devetih letih izkušenj — le-te so posredovali tudi drugim društvom v Novo mesto, Zagreb in drugam — se pravzaprav šola sama ni spremenila. Spremenili pa so se starši, ki zdaj otroke z veseljem pustijo na smučanje, ne da bi se bali, kako bodo otroci — največkrat dokaj odvisni od starševske pomoči — sami zmogli učenje smučanja, si pridobili samostojnost in neodvisnost, ki je za invalidnega otroka nujna.

Zdaj so Andrej, Srečo, Toni, Blanka, Boštjan in še drugi — letos jih je bilo 23 v tečaju — že doma. Morda so smučji postavili v kot in sami ali s starši ne bodo upali na sneg. Raje bodo čakali na drugo leto, ko bodo noge in roke bolj ubogale, če jih bo spodbujala četica smučarskih vadiateljcev pod vodstvom Nejcja Črnilca. Nekateri, ki so bili prvič na snegu, pa bodo imeli veliko povedati svojim o veselju, ki se ga lahko doživi le na snegu, čeprav je za vsakega združeno tudi s padci, neubogljivimi smučkami, nerodnimi »pancarji« in podobno. Sicer pa — tule je nekaj njihovih vtisov.

Domača kromdioksidna kasetna na tržišču

V založbi kaset in plošč RTV Ljubljana si prizadevajo hoditi v korak s svetovno kasetno tehnologijo. Konec oktobra leta 1984 je bila na Otočcu na Krki na desetem jubilejnem delovnem srečanju »Zlata kasetna 84« prvič predstavljena javnosti domača kromdioksidna kasetna, v začetku lanskega decembra pa se je že pojavila na prodajnih policah. Čeprav je kakovost glasbenega posnetka na ploščah boljša, kupci vendar raje segajo po kasetah, saj so bolj priročne in cenejše. Kljub temu pa so na kaseti lahko tudi kakovostni posnetki, saj sodobna tehnologija uveljavlja nove in nove izboljšave. Zadnji dosežek na tem področju je kromdioksidna kasetna CrO₂. Ta pa ni dosežek domačega znanja, temveč le uvedba nove tehnologije. Razlika med navadno kaseto, posneto na traku »low noise« in kaseto CrO₂ je očitna. Kromdioksidna kasetna omogoča boljši tonski zapis kot navadna kasetna. Na navadni kaseti je zvok nekako kepast, brez visokih tonov. Na novi kaseti CrO₂ dobimo precej več visokih frekvenc in širino prostora. To pomeni, da je zvok bolj odprt, šumov je manj, posnetek pa je zato boljši. Kromdioksidna kasetna zaradi izboljšav stane 100 dinarjev več kot navadna. To pa ni velika razlika, če upoštevamo kakovost traku. Zato založba kaset in plošč RTV Ljubljana upravičeno pričakuje, da bo z novo kaseto CrO₂ prodrla na jugoslovanskem trgu.

Med že posnetimi kromdioksidnimi kasetami pa je založba kaset in plošč RTV Ljubljana uvrstila ansambel IMAGINATION SCANDALUS, med domačimi izvajalci pa priljubljeni slovenski ansambel RANDEZVOUS. Obe kaseti sta posneti z novo tehnologijo v DOLBY tehniki, kar zagotavlja še boljši stereo posnetek.

A. Kerštan

Utrujeni, a zadovoljni — Teden je minil v smučanju, plavanju, družabnih igrah, plesu, kdo ne bi bil utrujen od vsega tega. Toda mladost prenese m... sikaj. Foto: L. M.

Arhitekturne izročilo pastirjev, drvarjev in oglarjev

Slovenska akademija znanosti in umetnosti je izdala, Državna založba Slovenija pa založila kulturnozgodovinski in etnološki oris »Arhitekturno izročilo pastirjev, drvarjev in oglarjev na Slovenskem«, v katerem avtor Tone Cevc ugotavlja značilnosti pastirskih, drvarskih in oglarskih naselij predvsem v Kamniških in Julijskih Alpah, raziskuje gradnjo teh naselij in posameznih stavb, uporabnost prostorov ter zunanjo in notranjo opremo.

»Če se poskušamo vživeti v razmere človeka pred več kot dva tisoč petsto leti, potem si smemo predstavljati rudarja, ki je nabiral rudno približno 1500 metrov visoko na gozdni meji. Najbrž se ni vsak dan vračal v dolino, kjer je imel dom in topilnico železa. Domhva, da je jemal s seboj v gore tudi nekaj živine, da se je lahko ob rudarjenju preživljal z mlekom in mlečnimi izdelki. Zase in verjetno tudi za živino je napravil zavetišča...»

V kar največji zvezi z železarstvom je bilo gozdno gospodarstvo. Udarci sekir in klici dr-

varjev — »holcarjev« so stoletja odmevali v gozdni tihoti. Ker je sečnja največkrat potekala daleč od poti, so gozdni delavci živeli čez teden v preprosto zgrajenih kočah in zaslinih zavetiščih...

Poleg drvarjev so delali v gozdovih še oglarji. Tudi ti so živeli globoko v gozdovih, daleč od stalnih bivališč... » je nastanek planinskih, drvarskih in oglarskih naselij opisal Tone Cevc.

Za občasna naselja je značilno — ugotavlja — da se ne oskrbujejo sama. Pastirje vsak

teden obiskujejo družine, drvarji so navadno za konec tedna odšli domov, medtem ko so oglarjem, ko so bili pri kopah, prinašali potreben živež od doma. Pastirska, drvarska in oglarska zavetišča, kočice in gospodarska poslopja so na posamičnih območjih skoraj po pravilu zgrajena iz enakega gradiva. Precejšnjo enotnost kažejo tudi v načinu gradnje, v velikosti in notranji opremljenosti. Na teh stavbah so manj zaznavne socialne razlike kot pri stavbah v vaseh. Pastirske kočice premožnejših kmetov se niso bistveno razlikovale od koč malih kmetov. Čeprav imajo te stavbe precej skupnih značilnosti, so med njimi tudi veliki razločki — predvsem pri vezavi (konstrukciji) posameznih delov stavb in pri stavbnih opremitvah. Avtor raziskuje značilnosti vrat, vratnih kril in kljuk, oken in lin, stopnic, pomolov in balkonov, nadstrešnikov, ognjišč, vodnjakov, korit ter ograj. Ugotavlja podobnosti in razlike med bivalnimi prostori, v katerih so pastirji, drvarji in oglarji prebivali, kuhali, spali in opravljali hišna dela, ter v opremitvi prostorov. Čeprav so občasni naseljeni vedno gradili svoje stavbe v časovni stiski, so jih poskušali vedno tudi skromno li-

kovno oplešati — z napisi, okrasi, s križi in strehah bajt, z verskimi znamenji na skupnih planinah.

Spremenjene življenjske razmere v povojnem času so se odražale tudi v arhitekturi občasnih naselij. »Ker je bilo vse manj pastirjev, so začele pastirske stavbe propadati in danes kažejo nekatere planine žalostno podoben opuščenosti, posebno v Bohinju (npr. planina Pri jezeru). Gradnja cest in žičnic je sicer ponekod pospešila posodobitev stavb in spreminjanje prostorske namenskosti, posebno v turistične namene (npr. na Belski planini pri Pokljuki), vendar počasnega izumiranja planinskih naselij ni zaustavila. Drugače so življenjske razmere vplivale na življenje gozdnih delavcev v gozdovih. Danes skoraj ne vidimo več oglarskih in drvarskih naselij, ker ni so več potrebna, saj se gozdni delavci lahko pripeljejo po cesti do delovnega mesta, ugotavlja avtor v poglavju o varstvu arhitekturne dediščine in poudarja, da so takšne okoliščine spodbudile spomeniško službo, da se je lotila tudi varovanja stavb v občasnih naseljih.

Jubilejni tek Po poteh Kokrškega odreda

Četnica je prerasla v krepak bataljon

Na 10. množičnem smučarskem teku Po poteh Kokrškega odreda v Dupljah je sodelovalo 2369 tekačev in tekačic iz Slovenije in zamejstva. Domačini so se znova izkazali kot odlični prireditelji.

Dušan Djuričič — zmagovalec teka na 30 kilometrov.

Duplje — Podobno kot je iz majhnih skupin nastajalo partizansko gibanje in z njim tudi Kokrški odred, tako se je rojevala in uveljavljala dupljanska množična smučarska prireditev, posvečena zgodovinskim dogodkom v Udinborštu. V desetih letih je število tekačev iz četice preraslo v krepak bataljon. Na prvem teku Po poteh Kokrškega odreda je v smučine krenilo 77 tekačev. Že drugo leto je bilo treba število udeležencev zapisati s trimestnim številom. Četrto leto se je številka prvič povzpela tisoč, naslednje leto se je že podvojila. Pred tremi leti jih je bilo do sedaj največ — 2863. Na letošnjih jubilejnih 10. tekih Po poteh Kokrškega odreda se je zbralo 2369 tekačev in tekačic iz Slovenije in zamejstva ali 557 več kot lani.

Število udeležencev ni edino merilo za ocenjevanje dupljanskih tekov, saj leti že vrsto let veljajo za najboljše organizirano množično smučarsko prireditev v Sloveniji. Nedeljska preskušnja zmogljivosti občanov je to samo še potrdila. Častni odbor z Martinom Koširjem na čelu in organizacijski komite — vodi ga Stane Božič — sta s skupino izkušenih pomagačev odlično opravila svoje delo. Duplje in vasi, skozi katere poteka proga, so že dlje časa živele za jubilejno prireditev. V zadnjih pripravah in pri izvedbi tekov je sodelovalo prek 300 krajanov. Skrbno so uredili parkirišča, dobro speljali in zavarovali proge, okrasili štartni in ciljni prostor ter poskrbeli za vse drugo. Gasilci so že ob treh zjutraj začeli kuhati dva tisoč litrov čaja, 71-letni Peter Šparovec je s soboto na nedeljo »stražil« prireditveni prostor, dupljanski kmet Ivan Meglič je napregel svojega konjčiča in z njim odpeljal okrepčila na eno izmed težje dostopnih okrepčevalnic, borci Kokrškega odreda so za popestritev prireditve odprli v šoli razstavo o vlogi odreda v narodnoosvobodilnem boju.

Prizadevni prireditelji, člani TVD Partizan Duplje, so za uspešno izvedbo dosedanjih prireditev prejeli v nedeljo zjutraj, na seji častnega odbora, veliko plaketo mesta Kranj. Prireditelji so se ob jubileju s skromnimi priznanji oddolžili delovnim in drugim organizaci-

Angelca Smid, edina ženska med borci.

Z avtobusom na bloške teke

Kranj — Športno društvo Kokrica organizira v nedeljo, 27. januarja, avtobusni prevoz na bloške teke. Prijave sprejema ZTKO Kranj, C. Staneta Žagarja 27, telefon 21-176. Avtobus bo odpeljal izpred hotela Kreva ob šestih zjutraj.

jam, ki so gmotno ali kako drugače podprle dupljansko prireditev. Sedemica krajanov — Danilo Vrtač, Polde Jeruc, Filip Grašič, Franc Rakovec, Rajko Konjar, Janez Benegalija in Tone Fende — je prejela priznanje za pomoč pri prvi in vseh naslednjih dupljanskih tekih.

Ob pol desetih je pisana množica tekačev z enotnimi kapicami, darilom pokrovitelja Slovenijalesa iz Ljubljane, krenila na 15 in 30 kilometrov dolgo pot do cilja, nekaj minut za njimi še pionirji, borci, vojaki, miličniki in udeleženci trimskega teka na 7 kilometrov. Med tekači so bili tudi znani Slovenci: Andrej Marinc, predsednik

Jeseničan Franc Smolej, udeleženec olimpijskih iger leta 1936 v Garmisch-Partenkirchnu, hiti cilju naproti.

Mazanje smuči je v nedeljo, ko je rahlo naletaval sneg, marsikomu delalo preglavice.

Izjave udeležencev:

Ludvik Tepina s Kokrice, udeleženec vseh desetih dupljanskih tekov:

»Na prvem teku nas je bilo malo in nihče se ni jezil, če se je zmotil pri mazanju smuči; nihče jih tudi ni tako skrbno pripravil kot danes, ko je mazanje tudi na množičnih tekih postalo prava znanost. Na progah slišim tekače, kako se jezijo, ker jim ne gre najbolje, ker jih drugi prehitevajo. Množične prireditve so dobile prevelik tekmovalni značaj in bojim se, da se bodo izjalovile.«

Ivan Jošt iz Nakla, zmagovalec med borci: »Pred desetimi leti sem tehtal 102 kilograma in če se takrat ne bi začel ukvarjati z rekreacijo, je vprašljivo, kako bi bilo z mojim zdravjem. Danes imam 83 kilogramov in odlično se počutim. Tečem po suhem in na smučeh, kolesarim in hodim v hribe.«

Ivan Štular-Čiro iz Podnarta, 90-odstotni vojni invalid, borec Prešernove brigade in Kokrškega odreda: »Vesel sem, da sploh lahko tečem na smučeh in se udeležujem dupljanskih in ostalih množičnih prireditev, posebej če pomislim na vojno, ki mi je razmesarila nogo, da sem še tri leta v svobodi lahko hodil le s pomočjo opornic.«

Štartna številka 1405: Andrej Marinc, predsednik predsedstva CK ZKS.

predsedstva CK ZKS, Stane Konstantin iz Škofje Loke, ki je za razliko od ostalih borcev tekkel na 30 kilometrov, Peter Jošt, naš tekmovalac v nordijski kombinaciji, Avsenikov trobentač Franc Košir, Franc Smolej z Jesenic, ki je na zimskih olimpijskih igrah v Garmisch-Partenkirchnu leta 1936 dosegel z desetim mestom v teku na 50 kilometrov doslej najboljšo jugoslovansko uvrstitev v tekih, olimpijka Milena Kordež.

Rezultat — borci (7 km): 1. Ivan Jošt 31.00, 2. Jože Zvan 33.00, 3. Srečko Štern 33.05; vojaki, miličniki (15 km): 1. Branko Velikonja 1.15.00, 2. Vlado Žehelj 1.15.20, 3. Franc Rožman 1.16.20; pionirke (7 km): 1. Andreja Grašič 24.52, 2. Marija Naglič 26.15, 3. Andreja Vodnik 26.19; pionirji (7 km): 1. Borut Nunar 21.59, 2. Lado Smrekar 23.17, 3. Jure Šorli 23.20; trimski tek (7 km) — članice: 1. Polona Novak 49.11, 2. Magda Menegalija 54.36, 3. Polona Pesjak 54.42; člani: 1. Grega Vaupotič 27.02, 2. Srečko Kavčič 27.27, 3. Boštjan Novak 27.43; tek na 15 km — ženske: 1. Vida Bertonec 1.03.43, 2. Ivi Bešter 1.04.26, 3. Katrina Kaučič 1.04.48; moški: 1. Uroš Velepec 52.20, 2. Mitja Kolman 52.34, 3. Jožko Rupnik 52.36; tek na 30 km — ženske: 1. Milena Kordež 2.07.29, 2. Metka Jošt 2.18.20, 3. Judita Sovan 2.22.05; moški: 1. Dušan Djuričič 1.32.03, 2. Jani Pustovrh 1.36.22, 3. Izidor Kofler 1.36.32; kmetje (30 km): 1. Tomaž Kalan 1.42.38, 2. David Rupnik 1.55.17, 3. Vinko Zupanc 2.06.33.

C. Zaplotnik

Petintrideseto svetovno prvenstvo v klasičnih disciplinah

Odličen jugoslovanski skakalni uspeh

SEEFELD — V tem avstrijskem smučarskem središču se je v četrtek s tekom moških na trideset kilometrov začelo petintrideseto svetovno prvenstvo v klasičnih disciplinah. Med to svetovno nordijsko družino so tudi jugoslovanski smučarski tekači in skakalci, ki so imeli že tri nastope. V smučarskem teku sta nastopila Ivo Čarman in Jože Klemenčič, pri dekletih pa je na petnajst kilometrov startala tudi Andreja Smrekar, medtem ko Jana Mlakar v tej disciplini zaradi angine ni startala. V nedeljo so svoj prvi nastop imeli tudi naši skakalci na prenovljeni devetdesetmetrski skakalnici na Bergislu v Innsbrucku. Primož Ulaga, Miran Tepeš, Vasja Bajc in Robert Kaštrun so med triinšestdesetimi skakalci dosegli izreden uspeh.

Se ne triinšestdesetletni Ljubljčan, član ljubljanske Ilirije, Primož Ulaga

je dosegel s šestim mestom izreden jugoslovanski skakalni uspeh. Še nikoli v zgodovini svetovnih prvenstev in olimpijskih iger naši skakalci niso imeli takega dosežka, čeprav je zdajšnji poklicni trener naše skakalne reprezentance Danilo Pudgar leta 1972 na olimpiadi v Sapporu na veliki skakalnici dosegel osmo mesto. Tokrat ga je v Innsbrucku prehitel Primož Ulaga, ki je s tem dokazal, da so bili njegovi dosedanjí rezultati v skokih za svetovni skakalni pokal le plod premajhne zbranosti. Tokrat je le dokazal, da je v samem vrhu mednarodnega skakalnega športa. V prvi seriji je bil na devetem mestu, v drugi pa je z res odličnim skokom in dolgi daljavi prekosil ostale, ki so hoteli letošnje svetovno zlato, srebro in bron. Od naših se je na dobro štirinajsto mesto uvrstil Miran Tepeš. Nekoliko je razočaral Vasja Bajc, saj smo od njega pričakovali več, medtem ko je Robert Kaštrun dosegel tisto mesto, ki mu pripada.

150 udeležencev teka na kronometer

Hrastje — Športno društvo Jakob Štucin Hrastje pri Kranju je v soboto populadno pripravilo pod pokroviteljstvom KŽK Agromehanike in Tekstilne tovarne Avezda četrti Štucinov kronometer v smučarskih tekih na 1200 metrov dolgi progi. Uspelega tekmovalca se je udeležilo 150 tekačev in tekačic. Razvrščeni so bili v osem kategorij: pionirji, pionirke, mladinci, člani do 35 let, članice do 35 let, člani od 35 do 50 let, članice nad 35 let in veterani.

Rezultati — pionirji: 1. Andrej Zupan (Mošnje) 5:05, 2. Matej Ažbe (Triglavl) 5:05,3, 3. Anrej Gregorič (Kranj) 6:16,5; pionirke: 1. Janja Polajnar (Štucin) 7:18,1, 2. Tanja Oyen (Štucin) 8:05,1, 3. Maja Polajnar (Štucin) 8:14,7; mladinci: 1. Mitja Kolman (Triglavl) 4:11,5, 2. Robert Kerštajn (Rateče) 4:26,9, 3. Matej Kordež (Triglavl) 4:29,8; člani do 35 let: 1. Dušan Djuričič (Mojstrana) 4:22,7, 2. Miro Lebar (Kr. gora)

Prvo zlato svetovno odličje si je z uspešnima dvema skokoma priboril Norvežan Peer Bergerud, ki je bil boljši od srebrnega Finca Puikkonena in njegovega reprezentančnega kolega in lanskega olimpijskega zmagovalca v Sarajevu Nykaenena. Razočarani so bili Avstrijci, saj je njihov reprezentant Vettori zasedel nevhvalno četrto mesto. Iskrene čestitke našim!

Vrstni red — 1. Bergerud (Norveška) 224,2 (110-106), 2. Puikkonen 223,0 (108-107,5), 3. Nykaenen (oba Finska) 221,7 (108-108), 6. Ulaga 216,9 (106-108), 14. Tepeš 198,9 (101,5-104), 32. Kaštrun, 36. Bajc (vsi Jugoslavija).

Dober start Čarmana in Klemenčiča

SEEFELD — Smučarski tekači so po slovesni otvoritvi svetovnega prvenstva v klasičnih disciplinah v četrtek imeli že prvi nastop na 30 kilometrov dolgi smučini. Za najboljše tri naj bi se potegovali tekači Norveške, Finske, Sovjetske zveze, Švedske in še nekateri. Sam tek je pokazal drugače. Še posebej so bili razočarani v taboru SZ, saj je bil njihov najboljši »šele« na štirinajstem mestu. Prav tekači SZ so bili tisti, ki niso ponovili uspeha z lanskega Sarajeva, ko so osvojili zlato in srebro pred severnjaki.

Tokrat so bili prav severnjaki tisti, ki so osvajali medalje. Najboljši Skandinavec je bil Šved Svan, ki je prehitel drugega Norvežana Aunlia in tretjega Finca Kirvesniena. Med vsemi sta nastopila tudi Jugoslavana Ivo Čarman in Jože Klemenčič, ki sta za najboljšimi zaostala manj kot v Sarajevu. Bila sta »počasnejša« le za nekaj več kot sedem minut.

Vrstni red — 1. Svan (Švedska) 1:18,24, 2. Aunli (Norveška) 1:18,49, 3. Kirvesnieni (Finska) 1:19,00, ... 37. Klemenčič 1:24,27, 40. Čarman (oba Jugoslavija) 1:25,15.

Svoj nastop na 15 kilometrov so v soboto imeli tudi ženske. V dokaj težki in raznoliki smučini so največ uspeha imele spet severnjakinje. Zlato si je pribela Norvežanka Anna Bole, srebro Finka Kirvenne, bron pa spet Norvežanka Nykkelmo. Od naših dveh je nastopila le Andreja Smrekar, ki je bila enainpetdeseta.

Vrstni red — 1. Bole (Norveška) 30:54,8, 2. Kirvenne (Finska) 30:56,2, 3. Nykkelmo (Norveška) 30:58,0.

Včeraj so ženske imele nastop na pet kilometrov, danes je skakalni nastop moštev v Innsbrucku, jutri so šefetmu teki 4 x 5 km za ženske, v četrtek pa bodo v šefetnem teku 4 x 10 km nastopili moški.

D. Humer

ALPSKO SMUČANJE

V Podkorenu skoraj ves svetovni vrh

KRANJSKA GORA — Podkorenski snežni poligon bo v petek in soboto prizorišče mednarodnega moškega veleslalomu in slalomu, ki šteje za balkanski pokal. Na tem podkorenskem smučišču je že vse nared za to mednarodno moško alpsko prireditev. Organizatorji namreč pričakujejo, da se bodo tega balkanskega pokala udeležili skoraj vsi, ki sodijo v svetovni alpski vrh v teh dveh disciplinah. Poleg veleslalomistov in slalomistov, ki imajo od 1. februarja v Bormiu svetovno prvenstvo, bodo v petek in soboto nastopili tudi vsi naši najboljši tekmovalci s Križajem na čelu.

Organizacijski odbor Vitranc je že pred novimi snežnimi padavinami s topovi prekril podkorenski smučarski poligon tako, da so s treninji lahko začeli vsi, ki so si to želeli. Pri tem delu so jim priskočili na pomoč tudi žičničarji in smučarji smučarskega kluba Kranjska gora. Za konec tedna se torej v Podkorenu res obeta izredna moška alpska mednarodna predstava.

-dh

Smučarski teki Državno prvenstvo na Jezerskem

Jezersko — Jubilejno, 40. državno prvenstvo v smučarskih tekih bo v soboto in nedeljo, 26. in 27. januarja, na Jezerskem. Starejši mladinci bodo tekli na 10 kilometrov in v štafeti 3 x 10 km, mlajši mladinci prav tako na 10 kilometrov in v štafeti 3 x 5 km, mlajše in starejše mladinke pa na 5 kilometrov in v štafeti 3 x 5 km. Posamično tekmovalje bo v soboto, z začetkom ob 9.30 in z razglasitvijo rezultatov ob 17.30, tekmovalja štafeta pa v nedeljo z začetkom ob 9. uri in z razglasitvijo rezultatov pol ure po končanih tekih.

NAROČITE GLAS! ČE STE NAROČNIK, PLAČATE MANJ ZA MALI OGLAS.

Tekstilna industrija TEKSTILINDUS KRANJ

razglašna na osnovi sklepa odbora za delovna razmerja TOZD Tkalnica naslednja prosta dela oziroma naloge:

- VODENJE IN VZDRŽEVANJE TKALSKEGA ODDELKA ENOČOLNIČNIH IN BREZČOLNIČNIH STROJEV** — 4 delavci
- VODENJE IN VZDRŽEVANJE NAVIJALNIH STROJEV**
- POMOČ PRI VODENJU IN VZDRŽEVANJU TKALSKEGA ODDELKA ENOČOLNIČNIH IN BREZČOLNIČNIH STROJEV** — 3 delavci

Pogoji:

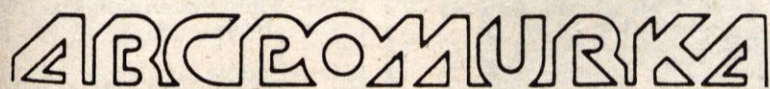
- pod 1. in 2. — tekstilni mehanik II (urejevalec tkalskih strojev) in 2 leti delovnih izkušenj na področju vzdrževanja tkalskih strojev,
— poznavanje predpisov iz varstva pri delu in rokovanja z gasilnimi aparati,
— osebnostne in moralno politične vrline, ki zagotavljajo uspešno delo na tem delu oziroma nalogi,
— poskusno delo traja dva meseca

Opomba:

pod 1. in 2. se lahko prijavijo kandidati, kateri ne izpolnjujejo zgoraj navedenih pogojev, vendar s pogojem, da so predhodno dokončali poklicno šolo kovinarske stroke

- pod 3. — tekstilni mehanik (strojni tkalec II) in 2 leti delovnih izkušenj na področju tkanja,
— poznavanje predpisov iz varstva pri delu in rokovanje z gasilnimi aparati,
— poskusno delo dva meseca

Kandidati, ki izpolnjujejo zgoraj navedene pogoje, naj dajo pisemne prijalitve v kadrovske sektor delovne organizacije v roku 8 dni od dneva objave.

ABC POMURKA, LOKA,
Proizvodno, trgovsko in gostinsko podjetje, n. sol. o. ŠKOFJA LOKA

Objavlja prosta dela in naloge v

TOZD Peks — Proizvodnja
1. DELAVCA V SKLADIŠČU

TOZD Prodaja na debelo
2. SKLADIŠČNIKA

Pogoj: — KV prodajalec

TOZD Jelen — Gostinstvo
3. TOČAJKE OZIROMA TOČAJA
za restavracijo Podlubnik

Pogoj: — KV ali PKV natakara

4. NATAKARJA ZA OBRAT HOMAN

Pogoj: — KV.natakara

5. ČISTILKE ZA OBRAT HOMAN

6. 2 NATAKARJEV ZA STARI MAYR

Pogoj: — KV natakara

7. RECEPTORJA

Pogoji: — VKV ali KV gostinski delavec, znanje enega jezika (angleški, nemški). Poskusno delo 45 koledarskih dni

TOZD Prodaja na drobno

8. NATAKARJA OZIROMA NATAKARICE ZA BIFE SOVDENJ V POLJANSKI DOLINI

Pogoj: — KV ali PKV trgovski ali gostinski delavec ali delavec s kakšnim drugim poklicem, ki ima veselje do dela v gostinstvu

9. VEČ PRODAJALCEV

za delo v prodajalnah na območju Ljubljane-Šiške in Medvod

Pogoj: — KV prodajalec

DS Skupnih služb

10. ČISTILKE

Poskusno delo za delavce v skladišču traja 60 koledarskih dni, za čistilko 30 koledarskih dni, in za vsa ostala dela 45 koledarskih dni.

Prošnje z dokazili o izobrazbi pošljite v 8 dneh po objavi oglasa kadrovske službi podjetja ABC POMURKA Loka, DSSS, Kidričeva 54, Škofja Loka.

ALPETOUR ŠKOFJA LOKA
TOZD Remont Kranj

Objavlja na podlagi sklepa komisije za delovna razmerja naslednja prosta dela in naloge:

- PRALCA VOZIL**
— 2 delavca
- AVTOMEHANIKA**
— 4 delavci

Pogoji:

- pod 1. — PK delavec in 1 leto delovnih izkušenj. Poskusno delo dva meseca
pod 2. — poklicna šola avtomehanske stroke in 1 leto delovnih izkušenj, poskusno delo dva meseca

Delovno razmerje se sklone za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Pisne ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema 8 dni po objavi kadrovske služba Kranj, Koroška cesta 5.

Kandidate bomo o izidu obvestili v roku 60 dni po izteku prijavne roka.

KOMPAS
JUGOSLAVIJA

KOMPAS
TOZD KOMPAS HOTELI KRANJSKA GORA

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge

VODJO STREŽBE HOTELA KOMPAS
(za nedoločen čas)

Pogoji: — višja ali srednja šola gostinske smeri, aktivno znanje nemškega ali angleškega jezika, in pasivno znanje dveh tujih jezikov ter tri leta ustreznih delovnih izkušenj

Posebni pogoji: — uglajen nastop, komunikativnost, organizacijske sposobnosti, poskusno delo tri mesece, OD preko 42.000 din, brez dodatkov

VODJO KUHINJE HOTELA ALPINA
(za nedoločen čas)

Pogoji: — srednja ali višja izobrazba gostinske smeri ali izpit za VKV kuharja ter izpit iz higienskega minimuma,
— tri leta ustreznih delovnih izkušenj, poskusno delo tri mesece, OD preko 43.000 din, brez dodatkov

VODJO RECEPCIJE HOTELA KOMPAS
(za nedoločen čas)

Pogoji: — srednja ali višja izobrazba gostinske smeri, aktivno znanje dveh tujih jezikov in pasivno znanje dveh tujih jezikov, tri leta ustreznih delovnih izkušenj v recepcijski službi, poskusno delo tri mesece, OD brez dodatkov preko 42.000 din.

VEČ NATAKARJEV I
(za nedoločen čas)

Pogoji: — gostinska šola, izpit iz higienskega minimuma, pasivno znanje dveh tujih jezikov, dve leti ustreznih delovnih izkušenj

Posebni pogoji: — uglajen nastop, lahkotnost verbalnega izražanja,
— obvladavanje banketne strežbe, OD brez dodatkov preko 29.000 din

Rok prijave 8 dni po objavi. Kandidati naj svoje ponudbe z dokazili o izobrazbi in strokovnosti ter delovnih izkušnjah pošljejo komisiji za delovna razmerja pri TOZD Kompas hoteli Kranjska gora.

SAMOUPRAVNA STANOVANJSKA SKUPNOST
OBČINE KRANJ

Razpisuje v skladu s sklepom Odbora za preno in gospodarjenje s stanovanji in stanovanjskimi hišami v družbeni lastnini z dne 15. 11. 1984 in na podlagi 8. člena Zakona o prometu z nepremičninami

JAVNI NATEČAJ
za zbiranjem pisemnih ponudb
za prodajo podstrešnega stanovanja v Tavčarjevi 39,
v Kranju v skupni izmeri 87,10 kv. m.

Stanovanjski prostori, ki se prodajajo, predstavljajo funkcionalno zaključeno stanovanjsko enoto in so zasedeni in imetnik stanovanjske pravice na teh prostorih ima na le-tem predkupno pravico.

Pogoji prodaje:

- izklicna cena je 1.367.158,00 din,
- kupec mora poravnati kupnino v enkratnem znesku v 15 dneh po podpisu pogodbe,
- prometni davek, stroške cenitve, stroške postopka prodaje ter stroške prenosa lastništva plača kupec

Ob oddaji ponudbe je treba vplačati varščino v višini 136.715,00 din na žiro račun Samoupravne stanovanjske skupnosti št. 51500-662-543005.

Obrazec ponudbe dobite v recepciji DO Domplan Kranj, Cesta JLA 14, Kranj.

Rok za oddajo pisemnih ponudb je 15 dni po objavi v časopisu Glas.

Pisemne ponudbe naj interesenti pošljejo na naslov: DO DOMPLAN Kranj, Cesta JLA 14, Kranj, v zaprti ovojnici z oznako »Natečaj za prodajo podstrešnega stanovanja«.

Ponudba mora vsebovati ime in priimek ponudnika ter naslov ponudnika in ponudeno ceno za nepremičnino.

Kovinarsko podjetje
ŽELEZNIKI, Otoki 16

Po sklepu delavskega sveta z dne 19. 12. 1984 objavljamo

JAVNO LICITACIJO

za prodajo naslednjih osnovnih sredstev:

- Kombi IMV, tip 2200 D** — furgon, letnik 1977, nosilnost 1.750 kg, izklicna cena 250.000,00 din, registriran do januarja 1986, prevoženih 70.000 km.
- Računski stroj DIGITRON 213**, izklicna cena 500,00 din
- Tehtnica 10 kg**, izklicna cena 500,00 din
- Tehtnica 100 kg**, izklicna cena 1.000,00 din
- Odprodaja raznega nekurantnega materiala po 10,00 din/kg**

Licitacija bo dne 25. 1. 1985 ob 11. uri v skladišču delovne organizacije.

Udeleženci licitacije vplačajo varščino v višini 10 odstotkov od izklicne cene. Kupec plača tudi prometni davek. Licitirani predmeti bodo na ogled dve uri pred licitacijo. Na licitaciji enakopravno nastopajo civilne in pravne osebe. Prevzem je možen takoj po vplačilu izklicne cene.

ISKRA COMMERCE
LJUBLJANA
TOZD Zunanji trg,
Trg revolucije 3

Vabi k sodelovanju

DELAVCA ZA OPRAVLJANJE
naslednjih del in nalog
za določen čas 8 mesecev:
INOKORESPONDENTA

Pogoji:

- administrativni tehnik,
- 2 leti ustreznih delovnih izkušenj,
- aktivno znanje nemškega jezika,
- dvomesečno poskusno delo.

SREDNJA GRADBENA ŠOLA KRANJ

Objavlja prosta dela in naloge

SNAŽILKE

za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Pogoj:

— končana osnovna šola

Poskusno delo je 90 dni.

Nastop dela 22. 2. 1985.

OD je 21.500,00 din. Brez delovne dobe.

Pisne ponudbe pošljite v roku 15 dni po objavi na naslov: Srednja gradbena šola, Kranj, Cankarjeva 2. Kandidate bomo pisno obvestili v roku 8 dni.

PLANINSKO DRUŠTVO
ŠKOFJA LOKA

Objavlja prosta dela in naloge

OSKRBNIKA

Doma Borisa Zihlerla
na Lubniku

s sposobnostjo opravljanja gostinskih storitev, priprave hrane in vzdrževanje objekta. Delo je primerno za zakonski par. Zaposlitev je sezonska od 1. marca 1985 do 3. januarja 1986. Osebnih dohodkov po dogovoru in prometu. Prijave pošljite v roku 10 dni po objavi na Planinsko društvo Škofja Loka, p. p. 65.

PODJETJE ZA PTT
PROMET KRANJ

Delovna skupnost skupnih služb objavlja prosta dela in naloge

TEHNIŠKO RISANJE

(za določen čas)

Kandidati naj naslovijo prošnje za sprejem z dokazili o zahtevani izobrazbi na komisijo za delovna razmerja pri DSSS Podjetja za ptt promet Kranj, Poštna ulica 4. Komisija bo sprejemala prošnje 8 dni po objavi. Vsi prijavljeni kandidati bodo obveščeni o izidu izbire v 15 dneh po opravljeni izbiri.

Obrtno podjetje
za popravilo tehtnic
TEHTNICA KRANJ
Benedikova 1

razpisuje po sklepu komisije za medsebojna delovna razmerja prosta dela in naloge

KLJUČAVNICARJA

Pogoji:
— KV ključavničar

2 TEHTNICARJEV

Pogoji:
— KV kovinarski delavec

Delo se združuje za nedoločen čas z enomesečnim poskusnim rokom. Prijave o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v roku 8 dni na naslov: Tehnica Kranj, Benedikova 1. O izbiri bomo kandidate obvestili v 15 dneh po končanem razpisu.

Nama

od 21. januarja do 2. februarja
velika posezonska razprodaja

do 40 % ceneje za vso družino

• konfekcije • pletenin • bluz in srajc • čevljev

MERKUR KRANJ

OPREMITTE VAŠ AVTO
S KAKOVOSTNIMI,
PRVOVRSTNIMI SNEŽNIMI
VERIGAMI RIVAL

DOBITE JIH V PRODAJALNAH:

- VERIGA — LESCE, Šobčeva ulica
- ELEKTRO — MOTO RADOVLJICA
- GLOBUS — Veleblagovnica, KRANJ

preprosta montaža ● varna vožnja

SUKNO
Industrija volnenih izdelkov
ZAPUŽE, n. sol. o.

Komisija za delovna razmerja pri Delovni skupnosti skupnih služb objavlja prosta dela in naloge:

VODENJE KONTROLE KVALITETE

Poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:

- višješolska izobrazba tekstilne tehnologije,
- 3 leta delovnih izkušenj,
- aktivno znanje tujega jezika,
- sposobnosti vodenja in organiziranja

Delovno razmerje bo kandidat sklenil za nedoločen čas s polnim delovnim časom in trimesečnim poskusnim delom.

Vloge sprejema splošno-kadrovski sektor Sukno Zapuže, Zapuže 10 a, Begunje, v roku 8 dni po objavi.

O izbiri bodo prijavljeni kandidati obveščeni v 15 dneh po opravljeni izbiri.

K
O
K
R
A

K
R
A
N
J

in v vseh ostalih
prodajalnah
Kokre Kranj

Sezonska razprodaja 21. 1. — 2. 2.
konfekcija • pletenine • srajce

JELOVICA
Lesna industrija ŠKOFJA LOKA

TOZD Proizvodnja stavbnega pohištva
vabi k sodelovanju delavce za dela in naloge:

KURJENJE VT KOTLA (delo je v obratu Preddvor in v Škofji Loki)

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje:

- imeti morajo IV. stopnjo zahtevnosti v kovinarski usmeritvi,
- izpit za kurjenje VT kotla in 2 leti delovnih izkušenj

Za objavljena prosta dela in naloge je določeno poskusno delo, ki traja 90 dni, delovno razmerje pa se sklepa za nedoločen čas. Vabimo tudi kandidate, ki imajo poklicno šolo kovinske smeri, nimajo pa izpita za kurjača VT kotla, pa so se pripravljene za ta dela in naloge izobraževati.

Kandidatom nudimo dobre delovne pogoje in stimulatívne osebne dohodke.

Kandidati naj pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 8 dneh po objavi na naslov Jelovica, Lesna industrija Škofja Loka, kadrovska služba.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po opravljeni izbiri.

**CENTER SLEPIH IN SLABOVIDNIH
DR. ANTONA KRŽIŠNIKA
ŠKOFJA LOKA, Stara loka 31, p. o.**

razpisuje dela in naloge delavcev s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

1. TEHNIČNO-KOMERCIJALNEGA VODJO MIZARSKO IN KLASIČNIH DELAVNIC
2. VODJE OSKRBNEGA ODDELKA

Kandidati morajo poleg splošnih, z zakonom in družbenim dogovorom o uresničevanju kadrovske politike v občini Škofja Loka določenih pogojev, izpolnjevati še naslednje pogoje:

- Pod 1. — lesno industrijski inženir I. stopnje in 5 let delovnih izkušenj,
— komercialni tehnik in 5 let delovnih izkušenj
pod 2. — višja šola za socialne delavce in 5 let delovnih izkušenj

Kandidati morajo imeti aktiven odnos do razvijanja samoupravne socialistične ureditve, odgovoren odnos do gospodarjenja z družbenimi sredstvi, human odnos pri delu z ljudmi in organizacijske sposobnosti ter da uživajo ugled in zaupanje v svojem življenjskem in delovnem okolju.

Izbrana kandidata bosta imenovana za štiri leta. z

Prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev naj kandidati pošljejo v 8 dneh po objavi razpisa na gornji naslov z oznako ustrezne razpisne komisije.

Kandidate bomo o izidu razpisa obvestili v 30 dneh po izbiri.

**ZVEZNA CARINSKA
UPRAVA
CARINARNICA JESENICE**
Razpisuje sprejem pripravnikar
**STROKOVNEGA
SODELAVCA
— PRIPRAVNIKA
(1 izvajalec)**

Poleg splošnih pogojev predvidenih z zakonom, je potrebno, da kandidat izpolnjuje naslednje posebne pogoje:

- ekonomska, pravna, strojna, tehnološka, elektrotehnična fakulteta, znanje enega svetovnega jezika,
- v poštev pridejo samo moški, ki morajo imeti urejeno vojaško obveznost.

Kandidati, ki izpolnjujejo pogoje, bodo psihološko testirani.

Prijave z življenjepisom, kolkovane s 16,00 din administrativne takse, dostavite v roku 15 dni po objavi na naslov: Carinarnica Jesenice, Cesta maršala Tita 37, Jesenice.

ZAVAROVALNA SKUPNOST TRIGLAV
Gorenjska območna skupnost Kranj

Odbor za medsebojna delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge:

SKLEPANJE PREMOŽENJSKIH ZAVAROVANJ ZASEBNEGA SEKTORJA, ZBIRANJE PONUDB ZA SKLENITEV ŽIVLJENJSKIH ZAVAROVANJ IN INKASIRANJE PREMIJ (tri delovna mesta)

v zastopih:

- TRŽIČ — DOLINA
- BOHINJSKA BELA
- JESENICE

Za opravljanje navedenih del in nalog morajo delavci izpolnjevati poleg splošnih pogojev še naslednje posebne pogoje:

- da imajo popolno srednjo šolo oziroma najmanj poklicno šolo,
- da imajo dve leti delovnih izkušenj

Delovno razmerje bo sklenjeno s polnim delovnim časom za nedoločen čas s poskusnim delom do 60 dni.

Kandidati naj svoje prošnje naslovijo na naslov: Zavarovalna skupnost Triglav, Gorenjska območna skupnost Kranj, Oldham-ska 2, sektor za samoupravno organiziranje in kadre.

K prošnji je treba priložiti zadnje šolsko spričevalo, kratek življenjepis s točno navedbo dosedanje zaposlitve.

Rok za oddajo prošenj poteče 8. dan po objavi. O izbiri bodo kandidati obveščeni najkasneje v roku 30 dni po izteku objavnega roka.

Vsaj takšen razvoj kot zadnja leta

Skupščina Območne vodne skupnosti Gorenjske je sprejela analizo dolgoročnih razvojnih možnosti vodnega gospodarstva Gorenjske do leta 2000 — Inž. Jože Ahačič, direktor Vodnogospodarskega podjetja Kranj: »Glavna skrb v prihodnje bo morala biti varstvo voda — Ob dosedanjih pičlih rezultatih bodo nujna pospešena vlaganja v čistilne naprave — Skrbi nas tudi spremenjen način zbiranja sredstev.«

Kranj — Na zadnji seji konec decembra je skupščina Območne vodne skupnosti Gorenjske sprejela analizo dolgoročnih razvojnih možnosti vodnega gospodarstva Gorenjske za obdobje od 1986. do 2000. Avtor in predlagatelj analize je bila delovna organizacija Vodnogospodarskega podjetja Kranj. Pred sprejetjem v skupščini je bila analiza obravnavana, ocenjena in usklajena tudi v posameznih organih v vseh petih gorenjskih občinah. Direktorja Vodnogospodarskega podjetja Kranj inž. Jožeta Ahačiča smo kot predstavnika izdelovalca in predlagatelja analize zaprosili, da nam nekaj več pove o razvojnih možnostih vodnega gospodarstva na Gorenjskem v prihodnjem dolgoročnem obdobju.

»Pri izdelavi analize smo izhajali iz prispevka, ki je veljal leta 1983. Takrat je znašal 0,56 odstotka od družbenega produkta. Vendar se je ta prispevek lani močno zmanjšal. Ne glede na to smo pri ocenah in izhodiščih izhajali iz te startne osnove, saj menimo, da bodo v prihodnjem dolgoročnem obdobju potrebna precejšnja vlaganja v vodno gospodarstvo. Za primer naj povem, da na primer v Zvezni republiki Nemčiji namenijo kar 2 odstotka od družbenega produkta za to dejavnost.

Kar zadeva varstvo pred vodami in s tem v zvezi redno vzdrževanje naravnih vodotokov in objektov ter naprav, moram povedati, da predvidevamo na leto dohodek v višini 2 odstotkov od njihove vrednosti. Na območju vseh petih občin bi na leto tako zbrali 51,4 milijona dinarjev, do leta 2000 pa 771 milijonov. Za vzdrževanje naravnih vodotokov bi na leto dobili 52 milijonov dinarjev, do leta 2000 pa bi imeli na voljo 780 milijonov dinarjev. Izračuni temeljijo na prispevkih v letu 1983 in veljajo samo za nižinske vodotoke. K temu denarju je treba dodati še 10 odstotkov od sredstev za redno vzdrževanje. Ta denar je namenjen za javno

službo in znaša na leto 8,2 milijona dinarjev, do leta 2000 pa okrog 123 milijonov.«

»Bi lahko malo podrobneje obrazložili razporeditev sredstev za vzdrževanje?«

»V jeseniški občini so predvidena regulacijska dela na območju Kranjske gore. V radovljiški občini je na Savi Bohinjski predvidena varovalna regulacija od bohinskega jezca do sotočja ob Sav. Prav tako tudi regulacija na Lipnici in Kroparščici. V trziški občini so predvidene regulacije od sotočja s Savo do industrijske cone, v kranjski pa regulacija odseka od izvira Kokre do Tekstilindusa, regulacija Parovnice iz Milke z izsuševalnimi deli ter sanacija jezca Črnava v Preddvoru in izgradnja pregrade. V škofjeloški občini je na Selški Sori predvidena regulacija v sklopu Alpsa in tovarn Iskre ter Niko. Na Poljanski Sori od Fužin do Zirovnice in na skupni Sori regulacija pod Godeščami.«

»V vseh naštetih primerih gre za redno vzdrževanje. Kaj pa investicije oziroma novogradnje?«

»Novogradnje bodo vsekakor odvisne od ekonomske sposobnosti združenega dela na Gorenjskem. S tem v zve-

zi pa nas skrbi tudi spremenjen način zbiranja sredstev. Od sedanjega vodnega prispevka naj bi namreč že prihodnje leto prešli na tako imenovana povračila na posameznih območjih. To pomeni, da bi občine, ki bi želele vlagati v vodno gospodarstvo, morale same zbrati tudi denar. Tako bi z obsežnimi deli v Žirovski kotlini, kjer se zdaj sredstva zbirajo solidarnostno, lahko nadaljevali le, če bo škofjeloška občina zagotovila tudi denar.

Ne glede na to ocenjujemo, da bi bilo v jeseniški občini na območju Zelencev treba zgraditi zadrževalnik za bogatere nizkih voda Save. V radovljiški občini naj bi v te namene zgradili mehki jez pri Sv. Janezu v Bohinju. V kranjski občini so predvideni regulacija in zadrževalnik na Olševnici, nov jez pri Oljarici in nadaljevanje regulacijskih del od Žabnice proti Zgoranjim Bitnjam. V škofjeloški občini so predvidena obsežna regulacijska dela na območju Žirovske kotline in celovita obnova puštalskega jezca. Ob tem naj dodam, da naj bi po programu na Gorenjskem do leta 2000 s hidro in agromelioracijami pridobili 10.500 hektarov obdelovalnih površin. Predvidena so vlaganja za hidroelektrarne in vlaganja za ribogojstvo, rekreacijo ter vodni šport.«

»Kaj pa varstvo voda?«

»Doslej je vodno gospodarstvo namenilo za varstvo voda na Gorenjskem 12 odstotkov vseh zbranih sredstev (v Sloveniji 10 odstotkov). Denar je bil porabljen za varstvo vodnih količin in za čiščenje onesnaženih voda. Uspehi so skromni. Za to obdobje načrtovanih čistilnih naprav v Kranju in na Jesenicah še ni. Le v škofjeloški občini je praktično izpolnjen program. V prihodnjem obdobju bo treba povečati sedanjí delež od 12 na 16 odstotkov. Del sredstev bi bilo treba prispevati tudi za izgradnjo industrijskih čistilnih naprav. S tem bomo skušali spodbuditi delovne organizacije, da bodo tudi same vlagale sredstva vanje. Doslej smo namreč sofinancirali samo komunalne čistilne naprave. V prihodnje bi bilo treba zgraditi čistilne naprave v Kranjski gori, na Bledu, v Trzinu, Radovljici, Mojstrani in povečati sedanje čistilne naprave v škofjeloški občini. Čistilno napravo so v Kranju že začeli graditi, na Jesenicah pa naj bi jo letos.«

»Ali lahko na kratko razložite še program, ki zadeva hudournike?«

»Za redno vzdrževanje naprav se namenja vsako leto 3 odstotke od vrednosti objektov. Na leto to znaša 37,8 milijona dinarjev, do leta 2000 pa 568 milijonov. Za vzdrževanje hudournikov bo letos zbranih 55 milijonov dinarjev, do leta 2000 pa 826 milijonov. Sredstva bodo porabljena za tako imenovano vzdrževanje ravnovesnih razmer v povirjih voda in v naravnih hudourniških strugah.

Kar pa zadeva investicije, so predvidena večja vlaganja v jeseniški občini na območju Pišnice. V radovljiški je predvidena regulacija nad Bohinjsko Češnjico, v kranjski regulacija Jezernice s prodnim zadrževalnikom nad Planšarskim jezerom. V trziški občini je načrtovana sanacija pobočij v Dovžanovi soteski. V škofjeloški občini so predvidena regulacijska dela na spodnjih tokovih hudournikov na območju Žirovske kotline.«

A. Žalar

Bled popestril ponudbo

Naturistično kopanje v hotelskih bazenih ni danes v svetu nič novega. Spada v splošno ponudbo hotelov. Blejski hotel Park je že več let razmišljal o taki ponudbi v svojem bazenu. Zdaj se je dogovoril z Društvom turistov Gorenjske in bo za naturizem vnete kopalce odprl bazen vsako drugo soboto v mesecu ob 19. uri. Poleg domačih turistov bodo na kopanje hodili tudi gostje blejskih hotelov. Če pa bo interes za kopanje ob sobotah velik, bodo turistom v Parku odprli bazen vsako soboto.

Naturistično kopanje se bo v hotelu Park začelo že to soboto, 26. januarja in potem vsako drugo soboto. Kopalcem bo na voljo tudi sauna. dd

GLASOVA ANKETA

Zasneženi Mestni trg

Pred leti so na seji izvršnega sveta občinske skupščine dejali, da bi bilo treba sneg obravnavati kot naravno katastrofo. Vsako leto je namreč sila problemov z oranjem cest, čiščenjem pločnikov in mestnih ulic. V Škofji Loki so zadevo tako uredili, da denar za čiščenje dobijo krajevne skupnosti, ki potem zadolžijo komunalno ali koga drugega, da poskrbi za prevoznic ulic in očisti pločnike.

Letošnja snežna odeja, ki je nasledila hud mrz, je sodeč po loškem Mestnem trgu in neočiščenih parkiriščih, celo tisti pred občinsko stavbo je zameten, res naravna katastrofa.

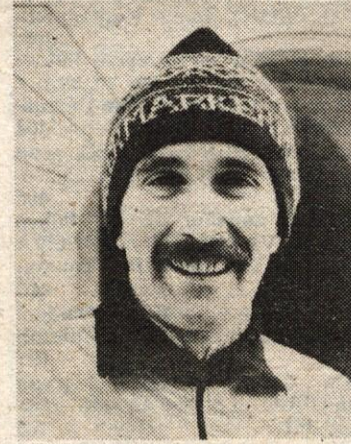

● Marta Dekleva z Mestnega trga: »Naročeno je bilo, da moramo trg sami očistiti. Vsi, ki imajo lokale, so to naredili in so odmetali sneg pred vhodi. Toda, ker ga je veliko, so po vsem Mestnem trgu snežni kupi, ki ovirajo promet. Sneg bi bilo treba odpeljati. Kamioni, ki dovažajo blago v trgovine, se nimajo kam umikati. Še slabše pa je, odkar so cestišče posolili. Prej je bil sneg lepo stlačen in se je lahko hodilo po njem, sol pa je povzročila plundro, po kateri se težko hodi, hkrati pa se umazanija nosi v lokale. Skratka, nismo zadovoljni.«

Jože Strel iz Frankovega naselja: »V Frankovem naselju so ulice dobro spluzene in pločniki očiščeni. Krajevna skupnost je poskrbela, da so bile ceste vedno

prevozne. Tudi sedaj sneg, ki ga čez dan zmehača sol, sproti vsako noč spluzijo. Ker je dobro delala komunalna, smo tudi stanovalci naredili svoje. Očistili smo pločnike in parkirišča, tako da menim, da se nobenemu ni treba pritoževati.«

● Miro Lapajna iz Podlubnika: »V Podlubniku so zorali le glavne ulice, drugo morajo stanovalci narediti sami. Neumno je, da stroji stojijo, mi pa čistimo z lopatami. Vsaj glavne poti do hiš bi morali očistiti s plugi. Mislim, da je bilo prejšnja leta bolje in da so manj čakali na sonce in odjugo. Sploh pa bi morali v Loki bolje poskrbeti za parkirišča, zlasti okoli občine, saj sem prihaja veliko ljudi po opravkih, pa nimajo kje parkirati.«

L. Bogataj

Jesenjska komunala je trdno prepričana, da »kar je nebo dalo, bo tudi vzelo.« Zato prihaja na že tako ozkih križiščih lokalnih cest, kjer se prevažna težka cestna mehanizacija in ki nikakor niso zadovoljivo spluzena, do čelnih srečanj, ki nikakor niso prijetna. — Foto: D. Sedej

Kar je nebo dalo, bo tudi vzelo

Jeseničani so se že novembra pritoževali, da je čiščenje snega več kot nezadovoljivo, a komunala je odgovorila, da sneg, če pade novembra, hitro tudi skopni — Zadnje pluzenje ni bilo boljše

Jesenice — Skorajda te mine volja, da bi leto za letom, zimo za zimo naglas in potihem tarnal nad cestami, ulicami in pločniki, ki niso spluzeni in ki nikoli tudi ne bodo. Ob vsej prizanesljivosti do praznih ali vse bolj praznih blagajn cestnih služb ter še bolj praznih mošnjikov krajevnih skupnosti, ki se tudi ukvarjajo s komunalno te vrste, vendarle občani ne morejo »požreti« prav vseh malomarnosti zimskega čiščenja. Tu ne gre le za sprehode po pločnikih in pohajkovanje naveličanih občanov po cestah, temveč za varnost. Varnost tistih udeležencev v cestnem prometu, ki enostavno morajo biti na cesti in ne nazadnje tudi občanov, ki si na spolzkih pločnikih lomijo kosti.

V letošnji zimi je prvič obilneje snežilo že novembra in ker v jeseniški občini komunalna služba čiščenja nikakor ni prišla tudi na stranske ulice in ceste, so krajanj zagnali vik in krik. Zahtevali so jasno in temeljito pojasnilo in ga tudi dobili.

Komunala je gladko in nedvoumno odgovorila, da po pogodbi pluzijo natančno s 25. novembrom in niti dneva prej. Če se že zgodi, da nebo suhim blagajnam ni naklonjeno in prej pošilja obilo snega, potem pluzijo le za varnost, se pravi lokalne ceste, pred trgovinami, bolnico, pred vrteci in tako dalje. Če pa sneg pade novembra, je njegova stvar, saj so smatrali za dejstvo, »da je ta sneg padel neobičajno zgodaj in da zagotovo še skopne ...« Neodgovorno bi se jim zdelo pluziti vse prometne površine in trošiti velika sredstva, ne nazadnje pa so ugotovili, da je bila njihova odločitev povsem pravilna, saj so se »uresničila naša predvidevanja, saj je sneg na hitro izginil ...«

Tem veselim ugotovitvam se je pridružila še komunalna skupnost, ki je tečne občane opozorila, da niso čistili zato, ker so »bile predčasno večje padavine in vremenske napovedi, da bo sneženje v nižjih legah prešlo v dež, zato se je izvajalo pluzenje samo na cestah, po katerih se odvija lokalni avtobusni promet ...«

Ob zadnjem obilnem januarskem sneženju se pluzenje spet ni »izvajalo« tako, kot bi bilo treba, saj so še danes številni parkirni prostori pokriti z debelo snežno odejo. Občani preskakujejo preko snežnih kupov kolikor in kakor jih je volja, na Hrušici pa se je tudi zaradi zanikrnega pluzenja prevrnil dostavni avtomobil, veliki kamioni se na Beli pred železarno komaj srečujejo in zaletavajo eden v drugega ...

Komunala bržkone ni treba več spraševati in sitnariti z delegatskimi vprašanji na sejah zborov. Oni predvidevajo in če oni predvidevajo, da bo sneg izginil, bo tudi zanesljivo izginil ...

D. Sedej

Živahna dejavnost naklanskih kinologov

Naklo — Kinološko društvo iz Naklega je lani delovalo uspešno. Spomladi sta se dva člana udeležila tečaja za mlade inštruktorje in markerje v Podutiku, kjer je kinološki sedež RSNZ. Februarja so pripravili predavanje o vzgoji in šolanju psov. Namenjeno je bilo zlasti mladim vodnikom začetnikom.

Na začetnem tečaju se je zbralo 24 kandidatov, k nadaljevalnemu tečaju pa se je prijavilo 12 vodnikov psov. Julija so bili izpiti, ki jih je uspešno opravilo 19 vodnikov A in B

TUDI TO SE ZGODI

Kranj — »Zaradi težav v svobodni menjavi me že tako glava boli, pa naj tvegam potem še pljučnico?« se je v petek dopoldne hudoval eden od udeležencev regijskega posveta o delovanju svobodne menjave dela in odkorakal iz hladne, komaj na okoli 15 stopenj ogrete skupščinske dvorane. Ostali so zaviti v plašče vztrajali in z dokaj vročo diskusijo menda za celo stopinjo ogreli ledeno dvorano. Takšnemu receptu bi za varčevanje vnetim morda prisluhnilo tudi v drugih gorenjskih občinah. — L. M.

Novo priznanje blejskemu veslanju

RIM — V Rimu je bil mednarodni kongres veslaške zveze. Na tem kongresu je Bled dobil novo priznanje. Mednarodna veslaška zveza mu je spet soglasno dala priložnost, da bi leta 1989 priredil svetovno prvenstvo v veslanju za moške in ženske.

Blejši so to svetovno prvenstvo dobili pogojno. To pomeni, da potrebujejo še uradno podporo vseh tistih v republiki in državi, ki dajejo soglasje za take in podobne svetovne prireditve. Za organizacijo svetovnega prvenstva so kandidirali še Italijani, Španci in Danci.

Člani mednarodne veslaške zveze so si bili edini, da ima Bled res prav vse možnosti, da brez dodatnih investicij organizira prvenstvo. Na tem kongresu so sklenili, da bodo tudi ženske v prihodnje veslale na dva tisoč metrov dolgi razdalji in ne več kot doslej, ko so veslale samo tisoč metrov dolgo progo.

Ledene sveče — Foto: F. Perdan